

nyheter

Ikke bare Fornebu

Det er ikke bare i Oslo at det planlegges en stor IT-park. Store navn som Compaq og microsoft vil til Tromsø. Universitetet vil gjerne utdanne flere IT-kandidater, men har ikke råd.

Side 7

kultur

Hvem er Ernest

Teater Kanel debutterer med eit café-drama frå 1895. "The importance of being Earnest" vert rekna for å vera det mest originale stykkjet til den britiske dramatikaren Oscar Wilde. No skal "Hvem er Ernest", som stykkjet heiter på norsk, først opp på Mack- Kjelleren.

Side 24

Driver avgårde

Driv er det nye navnet til Studenthuset. Dåpen er unnagjort – nå venter bare innflyttingsfesten. Utopia er på forskudd og gir *deg* alle fakta.

•Slik blir det nye Studenthuset

- Vi har bryggedåpen
- Frivillig suksess
- Les alt om åpningsprogrammet
- Tallene på bordet
- Krangel om møterom

Studenthuset driver videre og står snart klart til å fylle drivstoff på din studiehverdag.

Hatteleken

Studentene er på banen som aldri før. Både Fredskonferansen og Studenthuset engasjerer mange og søker etter flere frivillige. Det jobbes intenst med begge prosjektene og studentene er selv de viktigste aktørene.

■ Begge prosjektene er også langt på vei initiert av studenter. De er tungt inne i så vel planlegging som gjennomføring og markedsføring.

■ Man skal ikke vanke lenge i dette miljøet før det slår en at de samme menneskene går igjen over alt. Kikker man i tillegg inn i store studentorganisasjonene, ser man atter de samme trynene.

■ Tromsø har et voldsomt innskrenket miljø når det gjelder sentrale studentverv. Det er få hender involvert. På toppen sitter et kameraderi som i enkelte sammenhenger blir den reneste mafialiga.

■ Engasjerte studenter er vel og bra, men slike forhold hemmer etterveksten.

■ For de som har gløden blir det derfor flere og flere muligheter. Og har man først lyst til å engasjere seg, er det vanskelig å holde seg borte. De gamle traverne holder ikke bare koken; de blir trukket med videre mot nye utfordringer.

■ Man kan gjerne gjøre dette til et positivt trekk ved studentmiljøet i Tromsø. Jo flere kokker, jo mer søl. Miljøet er oversiktlig og velfungerende. Særlig representativt er det derimot ikke.

■ Dermed må man sette spørsmålsteget ved Tromsøfenomenet. Når studentstyreliderne fra de siste fem årene alle fortsatt er tungt inne i så vel studentpolitikk som studentvelferd kan de fort fungere som en sjuende far i huset. Er disse Tromsøs intelligentsia eller er de bare slue mediajegere? Målt i vektall kommer ikke alle like heldig ut.

■ Med et voksende engasjement, følger gjerne flere verv og poster. Dette mestres kun av den beste hattesjonglør – og hele studentorganisasjonen får et paradisk snev over seg.

■ Likevel, Tromsø slipper den åpne striden mellom knallharde karrierejegere som er vanlig på andre læresteder. Kanskje er det nettopp derfor at studentorganisasjonene i Tromsø får utrettet noe – til Osloskarens murrende aksept. Da spiller det ingen rolle at UiTø har en studentstyrelider uten et eneste vektall. Hun får likevel boltre seg i Oslokubbens eget organ; Aftenposten.

Erfaringar om konflikthandtering er ikring oss alle, uansett disiplin, vi må berre oppdaga det. Her må høgare utdanning hjelpa til.

Brønnbygging og kompisånd i Sahara

Det var ein gang ein ung nordmann på besøk i varme land. Sudan er eit slikt varmt land. Sudan er og eit tørt og fattig land. Til tider var det knapt med varer å handla – tenk deg butikkar med berre eitt vareslag på hyllene: Golden Syrup! Eit vanleg samtale kunne vera: *Esh fi?*, er det brød å få? – *Mafi*, ikkje brød.

Håkon Fottland,
adm.leder SEMUT

Sahara strekkjer seg inn i Nord Sudan. Ein ørken er ikkje berre sanddyner – det er òg kvasskanta stein stor som fotballar i haugar og fjell. Svart og mørk brennheit lavastein som trekkjer til seg solvarme heile dagen. Geitene beiter her, men det er knapt vegetasjon å få auga på. Mellom steinheugane er det elvefar der vatnet fossar fram berre i få timar etter at regnbyga er over. Det sig likevel nok vatn ned i elvesanden til at einskilde tre kan veksa. Brønnane vert lagt i elvefara – 20 meter djupe. Dei måtte ikkje vera djupare her for elles vart vatnet salt av fjellgrunnen.

Midt ute i dette landskapet samlar folk seg under møtetreet for å drikka kaffe og diskutera. Kaffe med ingefær og halvdelelen sukker i, kaffe rista og malen på staden. Kaffe som måtte drikkast i eit odde-tal små koppar.

Kva diskuterer ein så under treet, 1000 km frå hovudstaden og eit par kamel-dagsreiser ut i Sahara frå hovudvegen? Jo, her

diskuterte ein dagsaktuelle saker. Tre dagar etter kuppet i '89 diskuterte ein det nye kabinettet. Ein var allereie godt orientert om dei nye statsrådene så vel som om den politiske situasjonen. Under Kuwait-krisa følgde ein nøye med i kva som gjekk føre seg på begge sider – det vart teikna i sanden at amerikanarane hadde gjort slik, og så hadde Irak gjort slik. Og dei hadde korkje aviser, radio, TV eller andre (for oss) vanlege kommunikasjonsmiddel.

Korleis kunne det gå til tenkte eg; korleis kunne dei vera så vel orientert om all verda? Burde ikkje tørke og svolt vera dei viktigaste sakene å diskutera når ein møttest?

Sjølvsagt var eg i Sudan på 'utviklingsoppdrag: disaster preparedness. Vi sette brønnane i betre stand slik at det skulle verta lettare for folk å overleva om regnet let venta på seg nokre år. Vatn måtte vera eit heilt sentralt og altoppslukande problem i Sahara, tenkte eg. Men så sat dei her og var fullt oppdatert på nasjonal maktpolitikk og krigar langt borte som om ingenting anna skulle vera på ferde. Når eg kom inn i diskusjonen var det heldigvis enkelt å diskutera brønner og vatn både lenge og vel...

Det var krig i Sudan den gangen, borgarkrig. Folk heime spurde meg om det ikkje

var farleg å vera i eit land der det var borgarkrig? Tja, sa eg, det var om lag som å vera i Norge når det er krig i Romania, for det var det også den gongen. Det som kom nærmare var Kuwait-krisa. Eg skjønnte klart at det ville vera dumt å stilla meg opp framfor enkelte ambassadebygg i Khartoum for å sjå kva som kunne skje. I landsbyane og langs hovudvegen var det likevel svær interesse for kva eg frå den vestlege verda meinte om denne krisa. Når vi stogga for å ta ein kopp te kom mange som ville diskutera situasjonen. Men eg opplevde aldri det ein kan kalla truande situasjonar.

Sjølvsagt var det planar for det eg skulle gjera i Sudan. Det som på hi sida ikkje var planlagt var alt det som eg kom til å læra:

· Korleis samtaler og dialog som einaste måte å formidla både lokale, nasjonale og internasjonale nyhende på er utruleg effektivt

· Korleis lokalsamfunnet fremma ufarlege og konfliktfrie problem til uvitande aktørar, sikkert vel vitande om at gal bruk av maktmidlar kunne forstyrra konfliktbalansen.

· Korleis høglydt diskusjon i ein overfylt te-sjappe på ein truck-stop, framstod som absolutt fredeleg, sjølv om vestlege media kallar dette faretrugande.

Eg var i røynda eit mål for aktiv konflikt-handtering. Eg merka det knapt og eg måtte finna det ut sjølv. Det vart nytta kommunikasjon som var heilt ukjent for meg og eg var samtidig til nytte for lokalsamfunnet! Dette vil eg gjerne kalla kollektiv konflikt-handtering på eit høgt plan.

Kan fredskulturkonferansen i mai bidra til kunnskap om og bruk av slik konflikt-handtering hos oss? Tilgang på beiteland på Finnmarksvidda er ikkje problemfritt og utlegging av fôr vert til tider diskutert som løysing. Dette er ei løysing som har ein fascinerande likskap med brønnbygging i Sahara: fôr liksom vatn må til, det kan alle vera einige om.

Moralen er at erfaringar om konflikthandtering er ikring oss alle, uansett disiplin, vi må berre oppdaga det. Her må høgare utdanning hjelpa til. I tillegg er det usedvanleg lærerikt å besøka 'varme' land. Det triste paradokset er at Sudan framleis er eit land med borgarkrig.

Porno. Hvor skal grensa gå? 25. mai skal Stortinget bestemme om loven skal endres. Marius Karlsen kommenterer spørsmålet om sladden.

FOTO: ROLF GROVEN (GJENGITT MED TILLATELSE)

Sladd, eller ikke sladd?

I januar ble en fjortenårig jente fra Stockholm voldtatt av ni femtenårige gutter. Politiet utelukker ikke at guttene kan ha blitt påvirket av hardpornofilmer. To uker senere ble pornodokumentaren «The Shocking Truth» vist på svensk fjernsyn.

Dokumentaren inneholdt svært groteske scener, hvor blant annet en ettertrykkelig neddopa kvinne ble voldtatt av et dusin maskerte menn. Med budskapet: «Dette er det sanne bildet av pornoindustrien», ble filmen opptakten til en ny pornodebatt både i Norge og i broderlandet.

Stueren bransje?

Etter å ha sett den sjokkerende dokumentaren nedsatte den svenske kulturministeren, Marita Ulvskog, en komité som skal gjennomgå svensk pornolovgivning. Hun stiller imidlertid spørsmål om filmen speiler pornoindustrien slik den virkelig er. Spørsmålet har engasjert mange i pornobransjen. De mener hovedtyngden av pornoindustrien er helt stueren. De hevder videre at «The Shocking Truth» tok et ekstremt eksempel og satte det hele på spissen. Sjefene i Canal + og TV1000 rister oppgitt på hodet over dokumentarfilmen, og bedyrer at de aldri har, eller ville sendt pornofilmer hvor vold, tvang eller massevoldtekter ble vist.

Ingen sammenheng

Bindingene mellom massevoldtekten av den 14 år gamle stockholmjenta og hardpornofilmer er nokså uklare. Lederen i Medisinernes Seksualopplysning i Tromsø, Torfinn Gaarden, mener manglende seksualundervisning i skolen kan være den største grunnen til uvitenhet blant unge.

– Manglende seksualundervisning i skolen fører til at den eneste undervisninga mange får er gjennom å lese pornoblader og ungdomsblader som *Vi og Gutta* og *Mag*, sa han til Klassekampen i forrige uke.

Det finnes heller ingen forskning som påviser at økt tilgang på porno har ført til flere voldtekter.

Kommet for å bli

Kringkastingssjef Einar Førde mener det i framtida vil bli umulig å forby porno, og han får støtte av sjefsredaktøren i datamagasinet *digi.no*, Pål Leveraas.

– Gjennom parabol, digitale TV-er og datamaskiner er pornoen umulig å stoppe. Samtidig ser vi at voldelige filmer har fått fritt innpass i Norge, uten at noen har stilt spørsmål ved dette. Pornoen er kommet for å bli, tror Leveraas.

Uklar lovgivning

Også norske politikere har blitt varme i trøya etter å ha sett dokumentaren. Arbeiderpartiets kvinnebevegelse tar avstand fra vold, tvang og massevoldtekter på film, men er klar i sin tale om porno generelt. Allerede for to år siden vedtok de at: «kjønnslige skildringer av såkalt alminnelig seksuell aktivitet ikke lenger bør anses som ulovlig pornografi».

APs Ane Tømmerås, også medlem i justiskomiteén, mener det ikke trengs

en lovendring for å åpne for kvinnebevegelsens ønsker. I straffelovens paragraf 211 heter det:

«...Med utuktige eller pornografiske skildringer menes i denne paragraf kjønnslige skildringer som virker støtende eller på annen måte er egnet til å virke menneskelig nedverdiggende eller forrående, herunder kjønnslige skildringer med bruk av barn, dyr, vold, tvang og sadisme...»

Loven er dermed så uklar at en revidering av selve lovteksten kanskje er unødvendig.

Lettere å forby luft

Og mens justiskomiteén reviderer pornobestemmelsene i straffeloven, gjøres det undersøkelser som viser at nærmere 30 prosent av danske kvinner benytter porno aktivt i sitt sexliv. I de siste seks åra har også omsettinga av porno retta mot kvinner økt formidabelt. Samtidig presser Statens filmtilsyn på, og slipper igjennom stadig flere erotiske filmer. Når vi også har Internett og parabolantenner, som gjør det mulig for nordmenn å unngå statlig sensurering, blir den strenge tolkninga av straffeloven i Norge latterlig.

Journalist Torkil Emberland i avisa Nordlys mener det er enklere å forby luft enn porno. Han har nok mye rett i det.

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, og du når flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

«Det er studentenes valg som bør påvirke lærestedenes form og profil. Derfor må det enkelte lærested stå fritt til å organisere seg slik det selv ønsker.»

Se side 16

Utopia

Studentavisa i Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Vegar Andreassen

Kulturredaktør:
Inger Nilsdotter Bråtveit

Fotoansvarlige:
Hanne Stien
Marit Ljøsne

Daglig leder:
Eskild Andersen

Redaksjonen:
Anders Lilleheim, Andreas Høy Knudsen, Hallgeir Løland Torpe, Halvor Johannes Lie, Hadi Lile, Harald Groven, Ingrid Kleinhedlund, Irene Foss, Jan Henrik Christensen, Jon Terje Eiterå, Kari Mette D. Eliassen, Krister Brandser, Marianne Søndmør, Marte Bull-Njaa, Matthias Zielke, Mette Strengenhagen, Michael Wynn, Mikael Kahn, Ole Martin Jøssens, Reidun Faye, Rune Thomassen, Siri J. Pedersen, Siv Tofte, Stian Andreassen, Thomas Johansen, Tori Falck, Trine Andreassen og Vegard Bønes.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no
Internett:
http://www.utopia.no

ISSN:
0806-9611

Trykk:
Bladet Tromsø,
Opplag:
5000
Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud

Neste deadline:
9. mars 2000
Neste utgivelse:
15. mars 2000

Reisekutt for nordlendinger

MINDRE PENGER: Nordnorske studenter taper opp til 5 000 kroner på omlegging av støtteordningen for utenlandsstudier, opplyser ANSA-president Hege Yli Melhus.

En omlegging av rutinene for tildeling av reisetøtte til utenlandsstudier har ført til at studenter bosatt i Nord-Norge mister flere tusen kroner i støtte.

Vegar Andreassen

Da Kirke-, utdannings- og forskningskomiteén la om støtteordningen foran inneværende studieår var målet to fullstipendierte hjemreiser for utenlandsstudentene. Man endte opp med en stipendandel på 70 prosent og 30 prosent i lån – en ordning som gjør at studenter bosatt i nord taper opp til 5.500 kroner årlig.

– Skandale

– En skandaløs avgjørelse, hevder Hege Yli Melhus, president i ANSA (Utenlandsstudentenes interesseorganisasjon).

I fjor kom kun 5,3 prosent av de 14.000 studentene som studerer i utlandet fra Nord-Norge, mens hele 40 prosent kom fra Oslo og Akershus, hevder Yli Melhus, og er bekymret for konsekvensene av nyordningen:

– Rekrutteringen av utenlandsstudenter kan nå bli enda skjevare.

Får støtte

Eli S. Munch, regiondirektør for utlandskontoret i Lånekassen, bekrefter at studentene nå opplever en nedgang i reisetøtten som følge av omleggingen. Hun sier også at nyordningen er et

signal som rimer dårlig med ønsket om en bredere geografisk rekruttering av utenlandsstudenter.

I Nord-Norge møter ANSA full forståelse. Svein Rasmussen, LO-sekretær i Troms, sier omleggingen er konkurranschedrende.

– Vi ser kostnadsforskjellene og støtter ANSA fullt ut i denne saken, understreker Rasmussen. LO-kontorene i Nordland, Troms og Finnmark planlegger også et felles utspill angående saken.

Huff, KUF

Synnøve Konglevoll, sitter i KUF-komiteen på Stortinget, sier at skjevhetene skyldes at man ikke fikk gjennomført ordningen slik den var tiltenkt.

– Problemet med omleggingen var at den omfattet to elementer. Man ønsket å få bort todelingen av reisetøtten med tre innenlandsreiser og to utenlandsreiser og man ønsket to fullstipendierte hjemreiser. Hittil har man bare fått gjennomslag for det førstnevnte, påpeker Konglevoll.

Fullstipendiering av hjemreisene var det ikke penger ved budsjettforhandlingene i høst, sier stortingsrepresentanten.

Dette er saken:

KUF vedtok en ny beregning av reisetøtten for utenlandsstudenter gjeldende fra inneværende studieår.

– Studenter får i dag støtte til to tur-retur reiser mellom folkeregistrert adresse i Norge og studiestedet.

– 70% av reisetillegget blir gitt som stipend, 30% som lån.

– I 1998-99 var reisetøtten delt i et innenlands reisestipend og et utenlands reisetillegg.

– Reisestipendet for innlandet dekket tre tur-retur reiser mellom folkeregistrert adresse og norsk utreisested, fratrukket en egenandel på kr 870,- per studieår.

– Reisetillegget for utlandet ble gitt som som 50% lån og 50% stipend og skulle dekke to tur-retur reiser til studentflypris.

– Dette er ikke noe bra signal ovenfor distriktsungdom, avslutter Konglevoll og sier det er hennes ambisjon å få gjort noe med det.

– Dette kommer jeg til å følge opp.

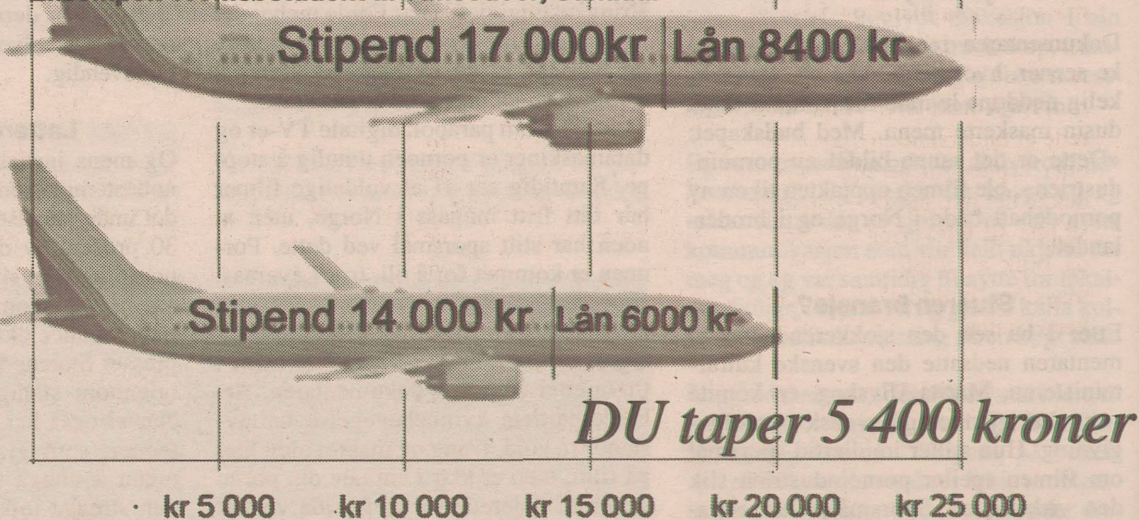
Før:	3 t/r-reiser Tromsø-Oslo (minus egenandel 870 kr)	kr 8 600
	2 t/r-reiser Oslo-Vancouver	kr 16 800
	Total støtte	kr 25 400
	Stipend	kr 17 000
	Lån	kr 8 400

Nå:	2 t/r-reiser Tromsø-Vancouver **	kr 20 000
	Stipend	kr 14 000
	Lån	kr 6 000

** Innebærer nye nedjusterte satser fra Lånekassen.

Regnestykket er gjort av ANSA og godkjent av Lånekassen.

Eksempel: Tromsøstudent til Vancouver, Canada.

din tusenårsbok

BLI MED I KONKURRANSEN!

«Denne boken er liten, men et eksempel på hvordan en bok på magisk vis kan gripe inn i livet, og dreie det over på en annen sti.»

Børge Skråmestø, Oslo

Sier Børge, som traff sin elskede og fikk sitt liv forandret etter å ha lest Antonio Tabucchis «Requiem»: Hans selvsagte valg til «Din Tusenårsbok». Samlet blir bøkene vårt felles Tusenårsbibliotek.

Bli med du også! Begrunn valget; en setning eller et helt ark. Begrunnelsen behøver ikke være flott eller dypsig – det viktigste er at den er DIN. Du kan bl.a. vinne en reise for to til Egypt.

For nærmere informasjon se: www.norge2000.no, kontakt Nordland fylkesbibliotek tlf. 75 14 61 00 eller Norge 2000 as, tlf. 22 32 2000.

Krise på SV-fakultetet

Hele 9,5 millioner må spares ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV-fak). Dette er fire millioner mer enn først antatt.

Trine Andreassen
Hanne Stien (foto)

– Det er mye som er umulig å forutse, sier fakultetsdirektør Ingeborg Harsten.

En voldsom økning i lønnsnivået er hovedårsaken til den økonomiske krisen ved SV-fak. Mange ansatte har vært ved Universitetet i Tromsø (UiTø) i en årrekke og har nå fått høyere stillinger og økt lønn. Det har dessuten blitt færre studenter ved fakultetet, mens antallet ansatte er uendret.

Må kutte

Av fakultetets budsjett på 75,7 millioner kroner går så mye som 62 millioner til lønn. Dermed er det kun 13,5 millioner igjen til andre utgifter. Det er det siste tallet som skal krympes for å dekke inn underskuddet for år 2000. Det vil bli skåret inn til beinet i en omfattende spareoperasjon. Alle ordninger og tilbud Universitetet ikke er forpliktet til å tilby studentene, kan bli fjernet.

Alvorlig

– Vi har ikke noe valg. Jeg må være knallhard og påse at budsjettet overholdes. Situasjonen er så alvorlig at det ikke er rom for å diskutere. Vi har allerede et underskudd på tre millioner kroner for år 2000. For å dekke det inn, burde vi egentlig stoppe all utlevering av penner og bruk av telefoner og kopimaskiner umiddelbart, bemerkar Harsten.

Oppsigelser

– Det er katastrofalt hvis ned-

IKKE NOE VALG: SV-fak må foreta dramatiske kutt i årets budsjett. – Vi har ikke noe valg, beklager fakultetsdirektør Ingeborg Harsten.

skjæringene fortsetter. Vi klarer å leve med dette i år 2000, og så må det bli bedre, advarer Harsten. Hun bekrefter at hvis situasjonen ikke bedrer seg, kan det bli aktuelt å si opp ansatte.

Studentrådet ved SV-fak godtar at ordninger og utgiftsposter som ikke er lov- eller studieplanpålagt blir lagt på is i år 2000, men krever at utgifter til lønn må reduseres. Studentrådet vil kjempe for å bevare, i prioritert rekkefølge, Tromsøvarianten på Ex. Phil., annuum (et årlig tilskudd til de vitenskapelig ansatte), eksterne veiledere og seminarundervisninga.

– Hvis kravene til studentrådet skal innfris, vil vi få et kjempunderskudd, bemerkar fakultetsdirektør Harsten.

Helt uakseptabelt

– Dette er realiteter. Vi må spare, og det skal skjæres ned overalt. Det er urealistisk å tro man kan dekke opp underskuddene med penger fra statlig hold, sier Per Mathiesen, dekan og professor ved SV-fakultetet.

Han mener de ansatte generelt ikke frykter for stillingene sine. De andre universitetene i Norge har allerede vært gjennom slike kriser. I Oslo måtte man kutte flere småfag.

– Men det er større forhold og mer bredde i Oslo enn i Tromsø. Det gjør ikke så mye om de får reduserte bevilgninger og må kutte, bemerkar Harsten.

SV-fak hadde ekstraordinært styremøte mandag etter at Utopia gikk i trykken.

Går inn for underskudd

Det humanistiske fakultet (HUM-fak) nekter å spare penger og har valgt å budsjettere med underskudd.

– Det er nesten umulig å kutte uten å ramme viktige aktiviteter på fakultetet, påpeker fakultetsdirektør Eirik Liland.

Legge ned fag

Dermed kan HUM-fak komme til å dra med seg et stort under-

skudd over til neste års budsjett.

– Da kan vi bli nødt til å legge ned fag. Men vi håper og tror dette ikke bare blir en utsettelse av fagnedleggelse. Dette er jo også et spørsmål til politikere i landsdelen om de ønsker at fag skal legges ned. Et universitet uten basisfagene kan knapt nok kalles et universitet. Situasjonen er kritisk, fastslår Liland.

Tap for UiTø

– Det skal så lite til for å ramme HUM-fak, fordi vi er et lite

fakultet med mange små fagmiljøer, sier Liland.

Fakultetet får tre millioner kroner mindre til disposisjon i år enn i fjor. Ved å fryse stillinger som ikke er besatt, kan fakultetet spare 800.000 kroner. Videre kan det spare 200.000 kroner på drift og utstyr.

– Må vi kutte, vil det få virkninger for studentrekrutteringa. Det vi har brukt mange år på å bygge opp kan forsvinne, og det vil bli et veldig tap for UiTø, sier Liland.

Interessert i en studieperiode i utlandet?

Frister

Frist 15. mars: Erasmus-, Nordplus-, Barentsplus-, Nordlys- og Arkhangelsk-stipend for utreise høst 2000

Nyheter

Erasmus-utveksling: 15 000 i Lånekasse-stipend til forberedende språkkurs

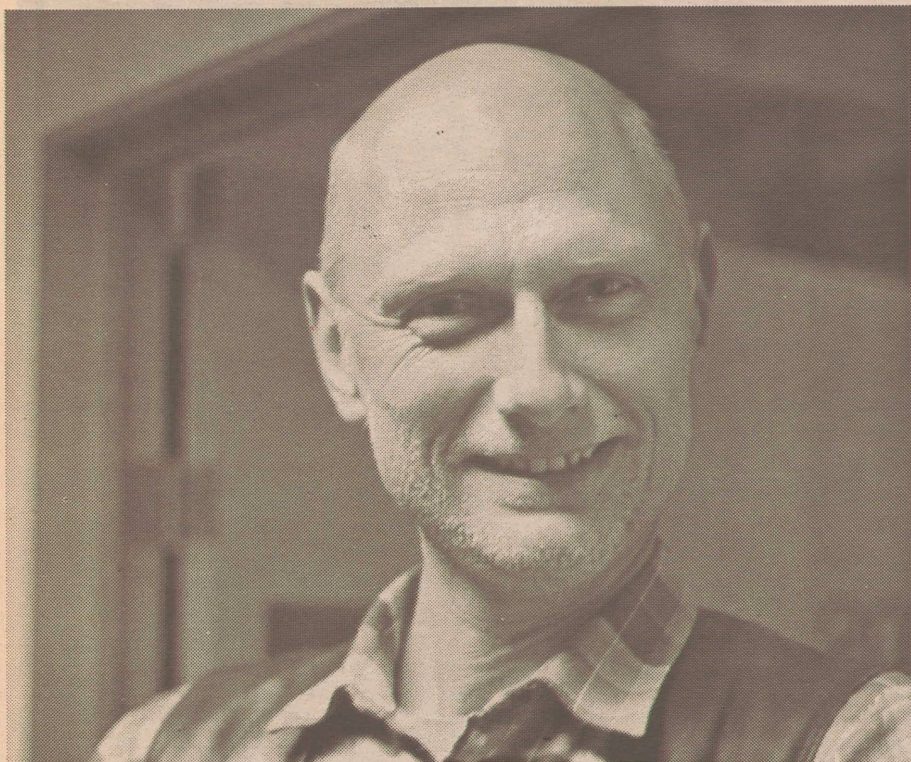
Kontakt:

Internasjonal konsulent ved ditt fakultet.
Internasjonalt studentkontor i Studieavdelinga, 3.etg.
Administrasjonsbygget.
www.adm.uit.no/studie/foreign

En million i løse lufta

Fredskonferansen har fått en million kroner fra KUF (Kirke-utdannings- og forsknings-

departementet) til Fredsnett-
tet. Hva dette nettet egentlig
skal være, er imidlertid uklart.

MILLION TIL FRED: KUF har bevilget en million kroner til Fredsnettets. Håkon Fottland, fungerende administrativ leder i SEMUT, har mange visjoner for Fredsnettets, men innrømmer at det er vanskelig å si konkret hva nettet er.

Trine Andreassen
Marit Ljønsne (foto)

– Ja, det er ganske vagt, innrømmer Håkon Fottland, fungerende administrativ leder i SEMUT (Senter for miljø- og utviklingsstudier).

Lite spesifisert

KUF bevilget millionen etter å ha sett et budsjett som var lite spesifisert når det gjaldt faglig innhold.

– Jeg tenker meg Fredsnettets som ei ramme som vil bli fylt med innhold i løpet av Fredskonferansen. Vi er forpliktet til å bruke midlene til de formålene vi har nevnt i søknaden til departementet. Dette er et signal om at KUF ser seriøst på arbeidet vårt. Jeg tror ikke det vil bli gjort noe forsøk på politisk styring av hva penge-
ne skal brukes til, sier Fottland.

Fredsnettets er oppfølgingen av Fredskonferansen.

– Det skal være et slags nettverk for utveksling av informasjon, ideer og løs-

ninger. Gjennom Fredsnettets vil vi bygge en fredskultur i høyere utdanning. Vi har litt problemer med å utvikle en måte å gjøre dette på, men det er viktig at vi ikke foregriper konferansens begivenheter. Vi må ta hensyn til det de som er til stede på konferansen, ønsker.

Eksamen i 2005

Et mål med Fredsnettets er å skape en høyere utdanning innen fred for alle institusjonene på høyskolene og universitetene i landet. 7. juni 2005 skal institusjonene etter planen gå opp til eksamen. Dette er på dagen hundre år etter unionsoppløsningen med Sverige, et av de få tilfellene der en stat ble delt uten krig.

– Kanskje vi vil foreslå å bruke flyktninger som forelesere. Vi skal skissere et opplegg, slik at for eksempel lærerutdanningen kan tilpasse det sitt behov. Vi skal bruke Fredskonferansen på en slik måte at institusjonene ikke kan si nei til å delta. Jeg håper vi får råd på konferansen om hvordan vi skal gjøre dette, avslutter Fottland.

Hjelp en fredsgjest

Det er gode tider for de som vil jobbe frivillig. Nå må også Fredskonferansen ha gratis-hjelp.

Trine Andreassen

– Vi trenger veldig mange frivillige, sier konferansekonsulent Marit Martinsen.

Rekrutteringsarbeidet har nettopp startet og et absolutt minstekrav er tretti frivillige.

Følge gjester

– Vi trenger noen som kan følge gjesteforeleserne. De må hentes på flyplassen, noen må sørge for at de kommer dit de skal og får det utstyret de skal ha til riktig tid. Det er ennå ikke klart hvilke prominente gjester som kommer, men noen må ta seg av disse også. Vi trenger blant annet sjåførere, forteller Martinsen.

Ikke alle gjestene er berømte og prominente. Ei gruppe russiske studenter vil

delta på Fredskonferansen. De skal sove i bomberom, og det trengs vakter for å sikre nattesøvnen deres.

Pressesenter

– Vi prøver å få i stand et pressesenter i ei PC-stue, og noen med datakunnskaper må hjelpe oss her, ber Martinsen.

Det trengs også teknisk personale i forbindelse med konferansene og lyskyndige som kan forhindre stummende mørke på scenen.

Vandrehallen under SV-fak (Det samfunnsvitenskapelige fakultet) og UB (Universitetsbiblioteket) vil bli selve hjertet av Fredskonferansen. Frivillige må informere forvirrede gjester og løse dem til riktig sted.

– Her skal vi plassere Fredstorget og Myldretorget med stands fra forskjellige organisasjoner og land, forklarer Martinsen og legger til at opplæring vil bli gitt.

Interesserte kan melde seg på frivillig@peace.uit.no.

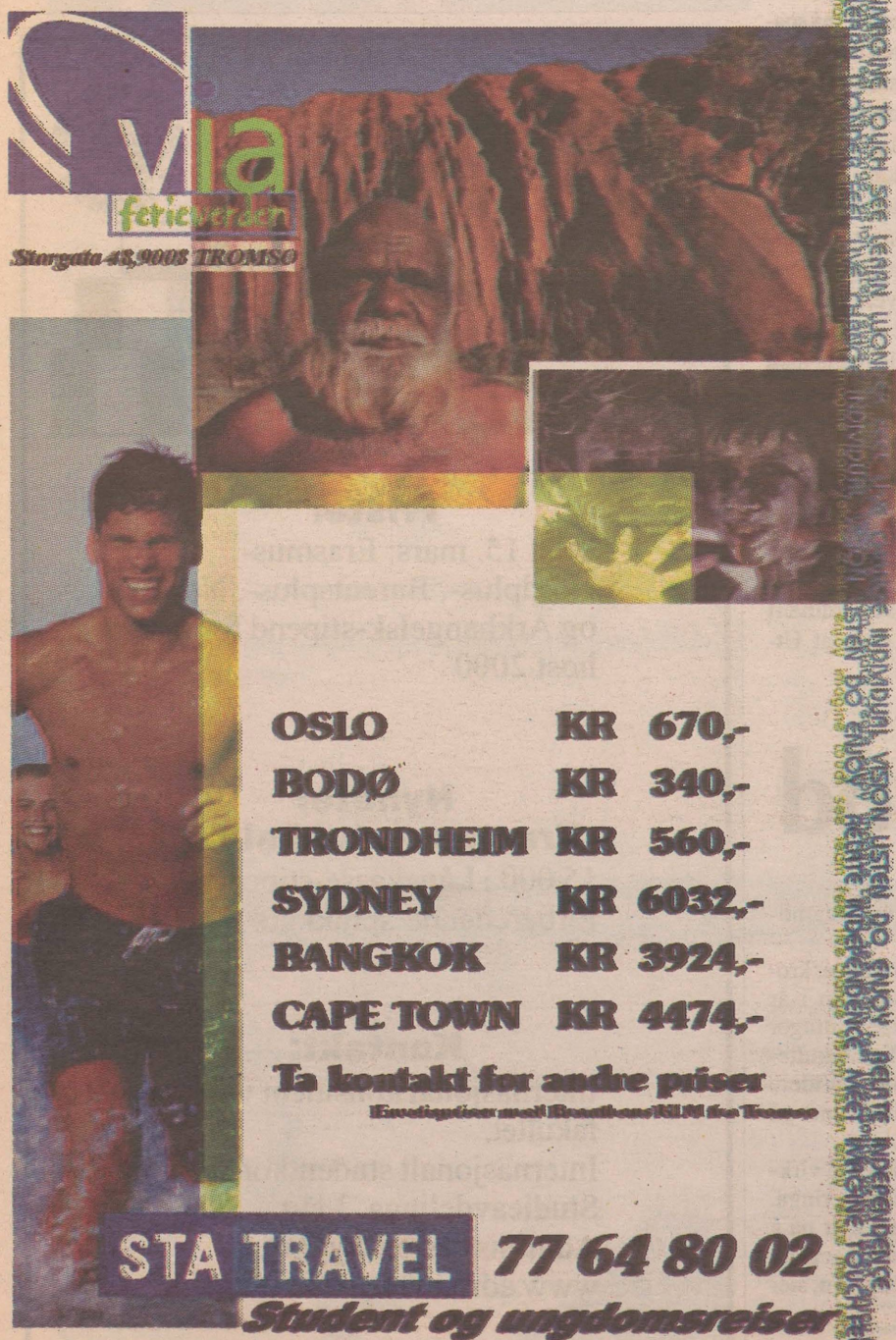
Ønsker egen universitetskanal

I følge Bergens Tidende ønsker lederen av Universitetets mediesenter, Knut Midttun, en egen kanal for de norske universitetene. Han sier at det er stor interesse for forskningsformidling og undervisning via TV-skjermen. En egen kanal vil gjøre det billigere og lettere å nå frem til flere.

Midttun sier at forelesninger som har blitt sendt på NRK 2 har hatt minst 50.000

seere. Hittil har problemet vært å få tildelt frekvenser og plass på seernettet. Den nye teknologien gjør at dette ikke er et problem lenger.

Midttun sier til BT at undervisning på fjernsyn må populariseres og legges til rette for mediet. Han hevder at både forskere og lærere er interessert i å nå ut til et større publikum.

STAVIA
ferieverden

Storgata 43, 9008 TROMSØ

OSLO	KR 670,-
BODØ	KR 340,-
TRONDHEIM	KR 560,-
SYDNEY	KR 6032,-
BANGKOK	KR 3924,-
CAPE TOWN	KR 4474,-

Ta kontakt for andre priser
Elevasjon med Brønnøysund og Tromsø

STA TRAVEL 77 64 80 02
Student og ungdomsreiser

FORNØYD: Siren Zeitz Schou Lund og Cathrin Simonsen er 1-års sivilingeniør-kandidater i informatikk. De trives godt på instituttet og synes det er et spennende og utfordrende miljø.

Informatikkstudiet — en milliardfabrikk

Satsningen på telemedisin har bidratt til at Forskningsparken i Breivika utvides. Samtidig som behovet for høyt kvalifisert arbeidskraft øker, skjæres det ned på budsjettet til Universitetet.

Lars Brenna (tekst og foto)

Store internasjonale aktører skal inn i Forskningsparken. Breivika er i ferd med å bli et tungt og viktig senter for informasjon- og kommunikasjonsteknologi. Planen er at Forskningsparken skal utvides med 12 000 m² og 700 arbeidsplasser. Storsatsningen får også innvirkning på Universitetet

For Institutt for informatikk (Ifi) betyr det en utfordring i forhold til å dekke etterspørselen etter kvalifisert personell. Instituttet er i dag ledende i verdensmålestokk innen distribuerte systemer. Men det trenger midler for fortsatt å være i forkant av utviklingen og bidra til verdiskapning.

Milliardfabrikken

– Vi ser nå at de talentene vi i snart 20 år har tatt vare på og utvidet til sultne arbeidstakere, verdsettes i markedet til opptil 10 millioner per hode, sier instituttleder ved Ifi, professor Dag Johansen. Han mener bevilgende myndigheter må se mulighetene som ligger i dette miljøet. Med 225 utdannede kandidater siden 1982 viser et enkelt regnestykke at det lille miljøet med 10 vitenskapelig ansatte har produ-

sert arbeidskraft verdsatt til over 2 milliarder kroner.

Trenger midler

– Dersom det skal bli noe av det som skjer på Campus Breivika, må vi i dag ligge i startgropa for morgendagens behov. Ut fra antall søkere til sivilingeniørstudiet, kunne vi i dag ha utdannet 75-100 kandidater per år. I år hadde vi budsjett nok til å klare 15 studenter, men valgte å ta inn 33 av 400 søkere. Vi har viljen og er gode nok, men vi mangler tilstrekkelig med vitenskapelige ansatte, sier professoren, og retter skyts mot de som sitter på pengesekken:

– Både Universitetet i Tromsø og bevilgende myndigheter har et klart ansvar med å tilføre nok ressurser så Ifi fortsatt kan fremstå som faglig utfordrende for de aller beste fagfolkene.

Ikke oppkjøpt

Med internasjonale aktører som støttespillere kan Instituttets uavhengighet stå i fare. Dette avkrefter Johansen:

– Vi sørger hele tiden for å ha tett kontakt med næringslivet. Vi skal spille en viktig rolle for industrien, og vi er oss ansvaret bevisst. Dersom vi ikke utdanner gode kandidater, står de på bar bakke. Avtalene med Microsoft og andre aktører kommer ikke som et resultat av at vi lar oss overtale av markedskreftene, men fordi studentene må vite om det som trengs. Vi trenger det ypperste av teknologi hele tiden, og vi må være i fronten av det som skjer.

Voldsom utvikling

I en bransje som utvikler seg dag for dag holder det ikke med 14-

åringer som har lært seg Internett hjemme på loftet. Instituttet skaper arkitektene til morgendagens utvikling, en utvikling som ifølge Johansen går mot "usynlige" datamaskiner.

– Det nytter ikke å være kretsmester, man må ut å se hva som skjer i resten av verden. Vi anser det som svært viktig for utviklingen til våre kandidater at vi får gitt dem muligheten til å dra til USA og være med på prosjekter som skjer der. Vi har hatt som praksis at alle våre sivilingeniørkandidater har fått et opphold i utlandet i løpet av studietiden. Med nedskjæringene på budsjettet er det ikke sikkert at vi har muligheten til dette lengre, avslutter instituttlederen.

Studentrabatt får du hos:

Brødrene Johannessen AS
Urmester Noralf Andersen
Arctic Bilutleie AS (AVIS)
Interoptikk Brillehuset AS
Intersport Sportshuset AS
Tromsø skomakerverksted og systue

H. Mydland AS
Bowling & Squash
Jernvarehuset AS
Britt's Boutique
Elsa M. Systue

Skinnmesteren
Free Record Shop
J.M. Hansen AS
Peppe's Pizza
Preus Foto A/S

Jensen Sko
Taras
ABC Data
Baby Kos

Barnefilosofi for lærarstudentar?

Fagfolk frå filosofisk institutt, pedagogisk institutt og lærarhøgskulen vil fremja forslag om barnefilosofi som fag for lærarstudentar.

– Ved bruk av filosofi lærer barn å tenke, seier pedagogen Paul Martin Opdal, ildsjela bak idéen.

Marit Ljøsne (tekst og foto)

–Faget filosofi for barn er alt vanleg i mange land. Island har til dømes eigen filosofiskule for barn, seier Opdal. I Tromsø vil det i fyrste omgang vere eit tilbod om ti vekttal som lærarane kan ta etter endt utdanning – kanskje allereie frå hausten.

– Idéen er opprinneleg frå USA. Der er det gjort undersøkingar som viser særst positive langtidsverknader for barn som har fått utfordra sine filosofiske eigenskapar. Dei har utmerka seg både i forhold til argumentasjonsevner og evne til problemløysning, fortel Paul Martin Opdal.

Barn si evne til undring

– Barn er flinkare enn vaksne til å

undre seg. Dei er svært nyfikne. Dette er det viktig å ta tak i, seier Opdal.

– Det er likevel ikkje all filosofi som er like interessant for barn, fortsetter han, den må kunne knyttast til barna si verd og den kunnskapen dei allereie har.

Positiv respons

Forslaget er framleis under utarbeiding. Men Opdal håpar barnefilosofi

vil vere eit tilbod frå hausten av. Det samfunnsvitskaplege fakultet som skal godkjenne forslaget, er svært positive til ideen.

– Det ideelle er om faget vert ein del av fjerdeåret på lærarutdanninga. Men på grunn av stor fagtrengsel er det mest realistisk at det i byrjinga vert eit etterutdanningstilbod, seier Opdal.

Tom (6år):– Pappa, hvordan kan vi være sikre på at alt ikke er en drøm?

Noe overrasket sier faren at det vet han sant og si ikke, men at Tom kanskje selv har et svar. Etter en stund nikker Tom og sier:

– Tja jeg tror ikke alt er en drøm, for i drømme går ikke folk rundt og spør hverandre om det hele er en drøm.

Henta frå Paul Martin Opdal sin artikkel "Barn som filosofer".

Tromsøvarianten som mal

– Faget vil ha store likheitstrekk med Tromsøvarianten på examen philosophicum. Den eignar seg svært bra då gruppearbeid og diskusjon er grunnleggjande arbeidsmetodar. Målsettinga med faget er å gje ein generell innføring i filosofi som lærarane kan nytte som læringsmetode i skulen, avsluttar Opdal.

English summary

The Billion Dollar Factory

The Research Centre in Breivika is expanding. Leading international companies are to be introduced to the University. The demand for highly skilled personnel is surpassing the University's capability to produce candidates in Computer Science.

The situation is not bettered by a tight budget for the Department of Computer Science.

– We need funds if we are to compete for the highest qualified scholars, says Professor Dag Johansen of the Department.

Grand Opening

The students' new house officially opens April, 1. A grand opening programme is about to be released. Gigs by award-winning artists and local DJs will be staged in the refurbished building the first week in April.

Many more events will also take place within the house. This is indeed something to look forward to, says Øyvind Borgsø, booking officer for the new house.

Faculty in Crisis

A cut of 9.5m kroner has left The Faculty of Social Sciences in serious trouble. The cut is even higher than previously expected due to unforeseen increases in wages.

– Some things you just cannot predict, the Faculty Director Ingeborg Harsten said to Utopia. A major increase in wages is the main reason behind the economical crisis. Whereas there has been a decrease in students, the number of scholars has remained the same.

– We do not have an option. I must be tough, and stick to the budget, the Director states.

One Million in the Air

The Peace Conference which is to be held in May has received one million kroner from the Ministry of Education, Research and Church Affairs to establish a peace network. However, the plans for this network are not yet formalized.

– Yes, this is pretty vague, admits Håkon Fotland, managing director of the Centre for Environment and Development Studies (SEMUT).

Centrum * Libris

Fagbøker

Mer enn bare bøker

Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, video, etc.

Posters

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart, etc.

Multimedia

Vi bestiller raskt de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Skolerekvisita

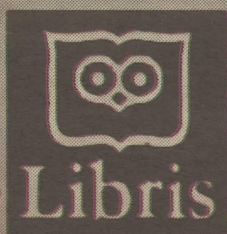

Video

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr: 77667200
Telefaksnr: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

f. L. u. E. f. i. s. k. e
e. r
f. o. r
f. E. i. g. i. n. g. e. r

FULLCIS REALI Foto: Børn Opsahl/INMAGNET

haifiske

Søk

Stadig flere velger SOL som startsted, slik at de på en enkel måte kan finne frem på nettet. Enten du søker etter bakeoppskrifter eller haifiske er SOL ditt beste utgangspunkt.

SOL Kvasir er Nordens største søkemotor. Her finner du raskt det du leter etter. Med en rask oppdatering av nyheter, interessante diskusjonsgrupper og de mest besøkte linkene, får du alt det du trenger på Norges største nettsted, www.sol.no.

SOL gir deg en god start. Resten er opp til deg.

alle historier har en start:

Utopia

..også for dei som er tøffe i trynet

**In America
you can still meet the blacks,
the whites and the blues**

New York.....4.590,-	San Francisco.....5.080,-
Chicago.....4.590,-	Boston.....4.590,-
Washington DC....4.590,-	Miami.....5.080,-

Alle prisene er tur/retur inkl. skatter og avgifter pr. pers. fra Tromsø

9. mars kan du vinne en gratis tur til New York
konkurransark får du i butikken, Strandgt. 36

Go before it's too late*

*The KILROY ticket. For young people under 26 and students under 33 only.

Check www.kilroytravels.com

Oslo:

- Nedre Slottsgt.23
- Blindern tlf. 23 10 23 10
- Gruppeavdeling tlf. 23 10 23 40

Bergen:

- Studentsenteret
- Vaskerelven 16 tlf. 55 30 79 00

Stavanger:

- Breigata 11 tlf. 51 85 86 00

Trondheim:

- Jomfrugata 1
- NTNU, Gløshaugen
- NTNU, Dragvoll tlf. 73 55 08 00

Tromsø:

- Strandgt. 36 tlf. 77 66 51 51

Kristiansand:

- Tollbodgata 15
- Åpner i mars!

KILROY
travels

offers valid 6th-18th March

Pumper opp inflasjon

– Man kan ikke benytte oljefondet i Norge uten at dette skaper inflasjon, hevdet Torstein Dahle på Internasjonalt Seminar. Siv Jensen, finanspolitisk talskvinne i FrP, sier det er aktuelt å la norske pensjonister bruke oljepengene i utlandet.

Pål Anders Opdal
Harald Groven (ill.)

Oljefondet, eller Det Norske Petroleumsfond, er verdt knappe 200 milliarder per dato. Det foreligger bred politisk enighet om at disse pengene skal benyttes til å besørge fremtidige pensjoner. Nå sår Torstein Dahle, siviløkonom tilknyttet *de facto* kunnskapssenter, tvil om hvorvidt dette er mulig.

Inflasjon

– Man kan ikke importere penger investert i utlandet uten at dette fører til økt etterspørsel og tilhørende prisstigning i Norge. I så fall må man være villig til å ta underskudd på handelsbalansen. Det er man neppe. Prisstigning fører i sin tur til inflasjon. Altså er det ikke mulig å benytte oljefondet til hva det er tiltenkt, konstaterer Dahle.

Økonomen mener det er moralsk betenkelig å fortsette oljeutvinningen i dagens tempo. Dahles syn står dermed i kontrast til den herskende politiske oppfatning. Han dreier samtidig debatten vekk fra de tradisjonelle etiske spørsmålene knyttet til hvilke selskaper oljepengene investeres i.

Må brukes i utlandet

Siv Jensen bekrefter overfor Utropia at det er aktuelt for FrP å eksportere norske pensjonister og la dem benytte seg av oljefondets midler i utlandet. Slik unngår man pris- og inflasjonsdriv i Norge.

Hun sier videre at å sende norske pensjonister utenlands bare er én mulig anvendelse av oljepengene. Som andre eksempler nevner hun kjøp av utenlandske studieplasser og legetjenester. Jensen stiller seg uforstående til Dahles moralske betenkeligheter:

– Man må selvsagt få til en balanse mellom pengeimport og benyttelse av fondets midler i utlandet, men FrP er ikke prinsipiell motstander av å bruke av fondets midler utenlands, avslutter Jensen.

– Nicaragua sulter

– Folk sulter i Nicaragua. Landet har i tillegg førti prosent arbeidsløshet og fri flyt av kokain fra Colombia, hevdet Ray Hooker på Internasjonalt Seminar sist tirsdag. Kampen for selvstyre har ikke vært en ubetinget suksess.

Tom Christian Alnæs

Hooker er tidligere parlamentsmedlem i Nicaragua. Han er bekymret for utviklingen i landet:

– På åttitallet sultet ikke folk, sa han, og pekte på at utviklingen mot et større selvstyre for urbefolkningen har hatt sine ulemper.

Konflikter

Ray Hooker var en ledende skikkelse under revolusjonen i 1979. Siden har han kjempet sterkt for den nicaraguanske urbefolkningens rettigheter. Urbefolkningen har på åtti- og nittitallet vært igjennom flere harde konflikter i kampen om rettigheter, med geriljakrigen på åttitallet som den kraftigste. Likevel:

– Hvis ikke prosessen hadde vært gjennom alle disse konfliktenes, ville nok ikke urbefolkningen stått så sterkt som den står i dag, hevder han.

Norsk støtte

Nicaragua er rangert som verdens nest fattigste land etter bruttonasjonalprodukt (BNP), derfor er det også det landet i verden som får størst bistand per capita.

Også Norge har Nicaragua som et prioritert satsningsområde.

de.

– Norge bevilget 126,5 millioner til Nicaragua i 1998. Evalueringen av disse bevilgningene er positive. De gjennomførte prosjektene betegnes som vellykkede, men har fått minimale konsekvenser for landet totalt, sier Lise Stensrud fra NORAD. Hun påpeker samtidig at selve satsningen på Nicaragua i år skal revurderes.

– Norsk samarbeid med Nicaragua ble opprettet i 1987 etter en kontrovers i Stortinget. Samarbeidet brøt med utenriksdepartementets hovedprinsipp om at hovedsatsingsområdene skulle befinne seg i Asia og Afrika, sier Stensrud.

Prosessene videre

Lange forhandlinger med det internasjonale pengefondet (IMF) har gjort at Nicaragua fikk ettergitt litt av sin uhåndterlige utenlandsgjeld og tilført ny kapital.

IMF har gjort store investeringer i landet, men det har dessverre bare ført til at de rikere blir rikere, og at de fattigere blir fattigere, hevder Hooker.

Erik Hivold, økonom og statsviter, har jobbet direkte med solidaritet og bistand til Latin-Amerika. Han er i dag Afrika-ansvarlig i Caritas Norge og uttrykker en dempet optimisme:

– Dersom tendenser som bedret økonomi og mer maktfordeling får fortsette, samt at de krefte som arbeider for forsoning og nasjonal utvikling styrkes, har demokratiet i Nicaragua muligheter.

Historikk

- 1928** Nicaragua får politisk uavhengighet fra England.
- 1934** Somozafamilien tar over kontrollen av Nicaragua.
- 1979** Sandinistene tar over makten. De dannet Sandinista Nasjonal Frigjøringsfront (FSNL) og startet en offensiv mot Somoza.
- 1984** Sandinistas vinner valget under ledelse av Daniell Ortega. Urbefolkningen får større kulturelle rettigheter.
- 1996** Konservative Arnoldo Aleman blir president. Ytringsfriheten blir styrket, infrastrukturen forbedres.
- 1998** 25 prosent av befolkningen lever i kritisk fattigdom, og Nicaragua betaler om lag 2 milliarder kroner i årlig utenlandsgjeld.

Driftig drift

Med Universitet og Høgskole i ryggen skal studentene få studenthushjulene til å gå rundt. Men noen fristasjon blir det ikke.

Vegar Andreassen
Hanne Stien (foto)

Vel 13 millioner kroner er allerede brukt på innskudd og investeringer til det nye Studenthuset. Nå går også Universitetet og Høgskolen i Tromsø inn med henholdsvis 300 000 kroner og 100 000 kroner i årlig driftsstøtte.

Ønsket mer

Det er Studentsamskipnaden (SiTø) som skal stå for den daglige driften av Studenthuset. Styreleder Jon Christian Fløysvik Nordrum i SiTø er glad for å ha Universitetet og Høgskolen som støttespiller:

– Det er bra at Universitetet er med på å investere i bygget. Samtidig hadde vi helst sett at Høgskolen og Universitetet hadde bidratt med mer penger

til daglig drift.

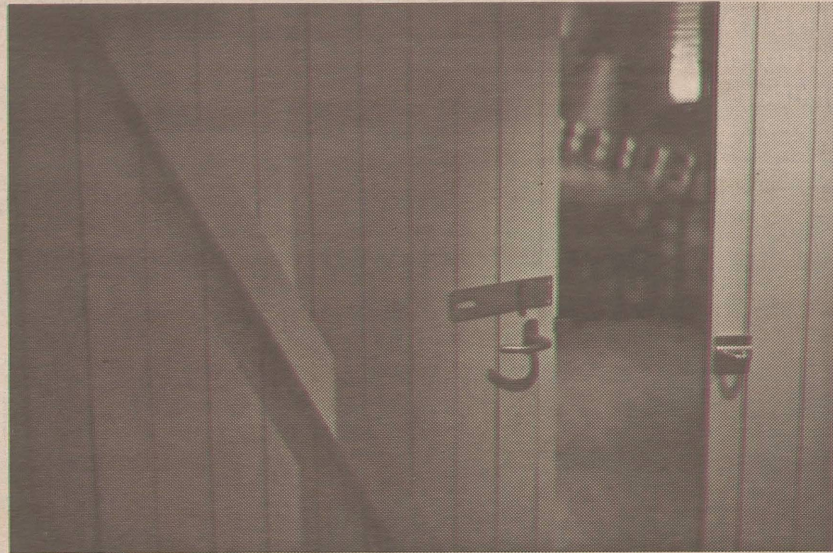
– Universitet og høgskoler andre steder i landet gir mer i støtte, uttaler Fløysvik Nordrum, men understreker at han har forståelse for den vanskelige budsjetsituasjonen til Universitetet og Høgskolen.

Ingen fristasjon

Universitetsdirektør Harald Overvaag ved UiTø poengterer at Studenthuset ikke har krav på fristasjonstatus. Tilskuddene både på investeringssiden og til drift er ekstraordinære bevilgninger, hevder han.

– Vi ønsket et så høyt nivå som mulig på tilskuddene, både når det gjelder kapitalinnskudd og drift. Én million kroner var det opprinnelige målet, og dette beløpet klarte vi å få økt kraftig, sier direktøren.

– UiTø hadde ikke budsjett

OPPUSSING:
100 000 eller
500 000 kroner -
hvordan vil
studenthusets
møtelokale bli
seende ut?

tert med dette, likevel har man fått fram mye midler på et meget stramt budsjett. Dette fordi vi ser viktigheten et studenthus har for et helhetlig læringsmiljø, sier Overvaag samtidig som han uttrykker glede over endelig å ha fått realisert studenthuset.

Initiativrik

I tillegg til utleievirksomhet i 3. og 4. etasje satser Samskipnaden på studentene for å få økonomien i boks – både som frivillige og konsumenter.

– Vi baserer ikke økonomien på frivillig innsats, men en stor del av driften skal være fri-

villig basert, sier Fløysvik Nordrum, og håper at på sikt vil dette få innvirkning på økonomien.

Man er likevel avhengig av at huset blir brukt for at driften skal bære seg.

– Og at studentene kjøper øl, avslutter styrelederen.

Quicktionary™

Det ideelle hjelpemiddel for studenter!

Håndskanneren som oversetter på sekunder fra engelsk til norsk.

Basert på Cappelens utvidede engelsk-norsk ordbok.

Kampanjepris hos Centrum Libris 01.03 til 15.03.

Activlum AS
Tlf. 67 55 97 44

E-post: quicktionary@c2i.net
www.produktnett.no/quicktionary

Kampanjepris
Kr. 1295,-
vell. prls kr 1495,-

Ideell for å lese og lære språk.
Utrolig enkel, nøyaktig og tidsbesparende!

Uklart om oppussing

Ett rom blir holdt utenfor vanlig bookingvirksomhet i Studenthuset. Universitetet går nemlig inn med midler til leie av et møtelokale. Det strides dog om oppussingsmidlene.

Universitetet går inn med 100 000 kroner i året til leie av et møtelokale i 3. etasje.

– Vi har lenge ansett et behov for et møtelokale i sentrum, sier Universitetsdirektør Harald Overvaag. Han understreker imidlertid at rommet på ingen måte er forbeholdt universitetsledelsen:

– Rommet skal kunne benyttes av Universitetet, Høgskolen, Samskipnaden og studentorganene.

Uklart

Universitetet har også avsatt midler til oppussing av lokalet. 500 000 kroner het det i sakspapirene da saken var oppe i Universitetsstyret. I følge direktøren er ikke dette helt riktig.

– Oppussingsbeløpet på 500 000 kroner er ikke reelt. 400 000 kroner er å regne som oppgjør av et utestående beløp hos Samskipnaden, hevder Overvaag.

– Det resterende beløpet

skal investeres for å få lagt inn toaletter, påpeker direktøren.

Uforstående

Styreleder i Samskipnaden Jon Chr. Fløysvik Nordrum bekrefter at de samarbeider med Universitetet om å få til et respektabelt møtelokale i Studenthuset. Han stiller seg likevel uforstående til Overvaags utspill om pengedisponeringene:

– Vi er inne i en dialog med Universitetet om opprustning av et møtelokale. Hvor pengene tas fra er et annet spørsmål. Det medfører riktighet at Samskipnaden skylder Universitetet penger, men beløpet er vi fortsatt ikke enige om. Til nå i prosessen har vi hatt et godt samarbeidsklima og vi forventer at det kommer til å fortsette, uttaler Fløysvik Nordrum, og fastslår:

– Samskipnaden har forstått det slik at det er universitetets intensjon å oppgradere møterommet med 500 000 kroner.

Drivende åpning

Studenthusets åpningsprogram begynner å ta form. Spellemannsprisvinnere, lokale DJer og en fylkesjoiker skal alle innta huset og sørge for en uke med kvalitetsarrangement.

Trine Andreassen

Dette og mer til lover arrangementsansvarlig Øyvind Borgsø. Den første uka i april vil bli en givenhet, sier han.

Krøyte godt

Et av de nye og spennende navnene som vil holde konsert under åpningsuka er spellemannsprisvinnerne Krøyt. Nykommerne har allerede rukket å bli sammenliknet med artister som Bjørk og Lamb.

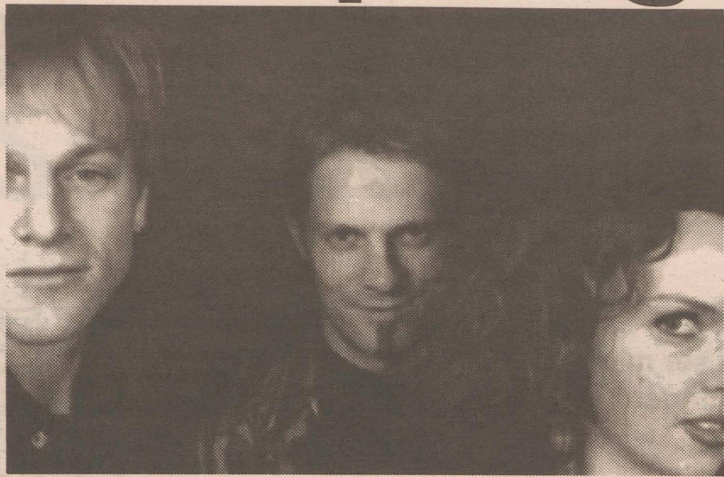
– Dette er noe å glede seg til, understreker arrangementsansvarlig.

Skansen Brygge var Ungdommens Hus en periode på 80- og 90-tallet. Mange lokale vinylryttere som spilte den gang vil komme tilbake til åpningen.

– De gleder seg til å spille her igjen, forteller Borgsø. Tromsøguttene DJ Bjørn Torske og DJ Kolbjørn vil allerede 31. mars kunne inntas som forrett.

Kulturdebatt

Studentene vil i forbindelse med åpningen arrangere en debatt angående utviklingen av kulturlivet i Tromsø de neste ti årene. Bakgrunnen er at Kulturutvalget i bystyret ønsker innspill til den nye kulturplanen.

NYTT NAVN: Krøyt er et av mange band som holder konsert under åpningsuka av studenthuset.

– Dette er en varm sak i Tromsø for tida, og alle kulturinteresserte er velkommen, sier Borgsø.

Altomfattende

Kunststutstillinger vil serveres i løpet av de hektiske dagene. Multimediaartister er invitert og vil kombinere musikk og video i sine forestillinger. Teatermiljøet skal komme med dramatiske og komiske drypp underveis og en samisk dag er planlagt.

I forbindelse med den årlige Eventyrfestivalen i Tromsø, skal dørene i studenthuset åpnes for barna. Små, tobeinte kommer til å fylle huset med bråk, leven og masse ung energi.

Fylkesmusikerne "Musikk i Troms" skal stille opp med klassisk musikk, jazz og sin egen fylkesjoiker. Her kan øregangene bli smurt med mange toner og inspirerende kulturinnslag.

– Filmklubben vil også være en av kulturaktørene i det groende studenthuset. Klubben vil arrangere konseptkvelder med filmvisninger og musikk, avslø-

rer arrangementsansvarlig Borgsø. Allerede den første uka vil de snurre film.

Boltreplass

Borgsø sier videre at studenthuset skal bli en plass hvor utablerte kunstnere får boltre seg. Huset skal bli et mekka for kreative hoder.

– Ingen kommersielle interesser skal få hindre kreativiteten hos oss. Musikkstiler som elektronica, house, jazz, latino, salsa, funk, funky house skal leve side om side. Vi skal sprengre grenser og blande genre, poengterer Borgsø.

Han håper dessuten at Tromsøs elektroniske musikere skal få studenthuset som fast tilholdssted:

– Det er mange kjente elektroniske musikere i Tromsø, og jeg håper å få trukket også dette miljøet inn i huset.

Han mener det er behov for et alternativ til byens andre dansegulv, og her kan Studenthuset spille en rolle.

– Her skal det danses i alle etasjer, avslutter Borgsø.

Bryggedåpen:

Et navn med driv i

Kjært barn har som kjent mange navn. På bryggedåpen tok et voldsomt Driv over både Brygga og Prosjektet og beseiret Den siste skanse. Driv er Studenthusets nye navn.

Vegar Andreassen

Dette ble bestemt av Interimstyret og de frivillige i fellesskap på Mack-kjelleren (!) sist søndag. Skansen var nemlig søndagsstengt.

Ingen av de vel hundre innkomne forslagene ble vurdert som gode nok av de fremmøtte. Dermed dukket nye navn opp blant de 25 møtedeltagerne. Betenkelig? Nei, mente Prosjektleder Kristian Wengen.

– Det er innholdet i huset som blir viktigst. Blir huset kult, blir også navnet kult, sier Wengen.

Siden ingen av de innleverte forslagene vant fram kommer premien til å bli trukket blant alle som leverte inn navneforslag. Gratis inngang til alle husets arrangement venter dermed en heldig deltaker i navnekonkurransen.

Fri og villig

Over hundre personer møtte opp på informasjonsmøtet for frivillige forrige torsdag. – Rekrutteringen har gått over all forventning, jubler Marit Tennes i Frivilligruppen.

Trine Andreassen
Hanne Stien (foto)

Frivillige strømmer til studenthuset. Det gode oppmøtet vitner om mye engasjement og iver blant de som har meldt seg.

– Det virker som om alle var veldig klare til å begynne å job-

be med Studenthuset. Flere av de fremmøtte var ikke registrert på forhånd og tallet på frivillige er nå over 120, sier Tennes.

Hun håper tilstrømmingen av frivillige ikke stopper med det første. Det opprinnelige målet på 90-110 frivillige er nå nådd, men studenthuset tar gjerne imot flere.

I tillegg skal de som allerede er ansatt på Skansen Brygge, fortsette å jobbe der.

– De har mye erfaring og vil være en kjempestor ressurs for huset. Vi har ikke lov til å sparke noen av dem som allerede jobber der, men jeg tror ikke det blir overskudd av arbeidskraft, avslutter Tennes.

MANGE VILLIGE OG DE SOM IKKE MØTER OPP MÅ STÅ:::

Slikt blir det

Brygga er borte og den s
Nå blir det ny Driv. Utopia gir e

Ikke bare bar

Studenthuset blir mye mer enn bare bar, sier de ansvarlige. Likevel ser man for seg flere barer og nye løsninger.

Baren befinner seg i dag rett innenfor inngangsdøra på sørsiden av bygget. Denne ønskes flyttet der buffeten nå befinner seg – nærmere Lånekassen med andre ord. Samtidig blir det mest sannsynlig en egen bardisk i rommet ytterst mot bryggekanalen i 1. etasje. Også 2. etasje skal få eget serveringssted.

Dyrt prosjekt

Dette er imidlertid dyre prosjekt, og kanskje må de legges på is.

– Investeringsbudsjettet er stramt, sier prosjektleder Kristian Wengen.

– Innenfor de økonomiske rammene man har i dag er det ikke mulig å gjøre store ombygginger, supplerer Øyvind Borgsø, arrangementansvarlig.

Rask behandling

Studenthusgruppa har allerede vært i kontakt med kulturavdelingen i kommunen.

– De var veldig positive og så med velvilje på prosjektet. De vil bidra så mye de kan med rask saksbehandling, uttaler Borgsø.

Det skal dog sies at alle ombygginger må godkjennes av eierne først. Deretter må kommune og brannvernssjef informeres, slik at det er begrensninger for hvor fort man kan gå fram. Likevel håper man på å få gjort en del endringer allerede til åpningen 1. april. På sikt vil det også bli forandringer i forhold til møblement og dels store ominnredninger, påpeker Borgsø.

Internettkafé

Også Studenthuset i Tromsø blir fanget i

Internettkafeen i 2. etasje skal sikre kontakten med den virtuelle verden.

—Vi håper på å få en helt dødsrå maksinpark, der alle kan komme og leke seg med 3D, grafikk- og internettprogramvare. Dette sier PR-gruppas Anders Lilleheim til Utopia.

—Vi har som mål at alle kreative sjeler skal kunne komme sammen for å lage noen helt ultimate greier, fortsetter en oppglødd Lilleheim. Men dette vil også bli et sted der «andatabeter» kan ta sine første famlende skritt i det virtuelle.

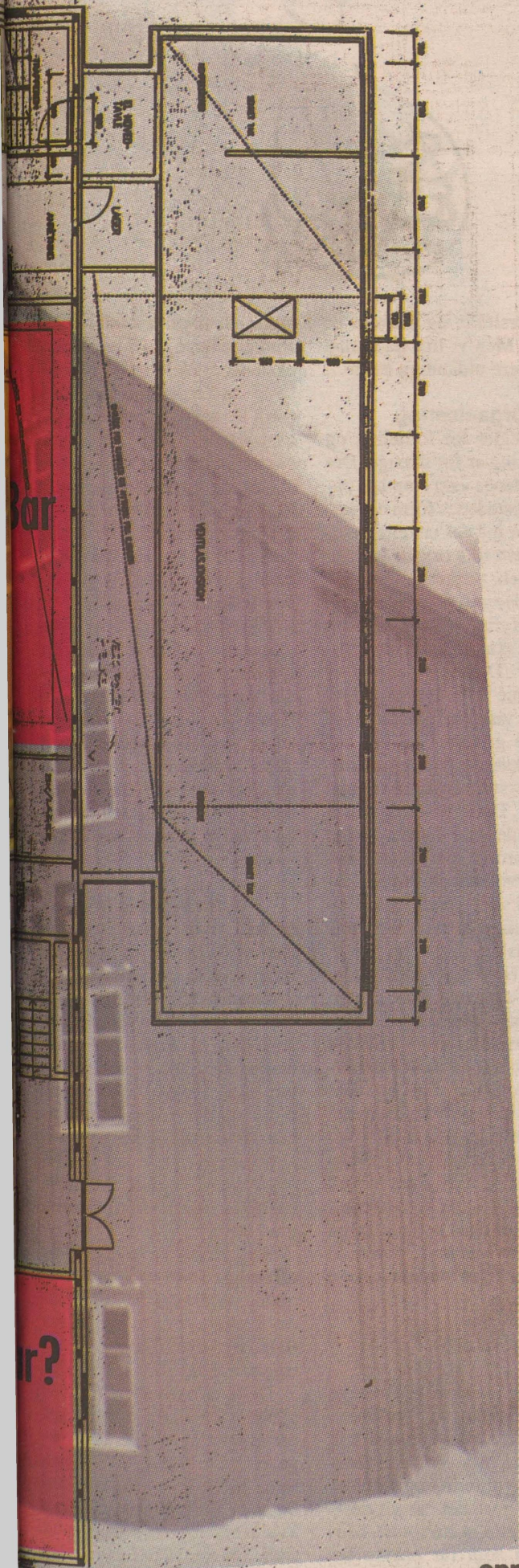

Driv av

skanse har falt.
Det nye Studenthuset.

Storscene

– Huset skal bli en eneste stor scene, proklamerer studenthussjefene. Første skritt blir å fjerne trappa i første etasje.

Arrangementansvarlig Øyvind Borgsø vil ha størst mulig scene og plass til flest mulig folk i den nye storstua.

– Før, mens bygget var Ungdommens hus, hadde man gode scenefasiliteter. Dette ønsker vi å gå tilbake til rent utseendemessig, sier Borgsø. Dermed forsvinner trappa, og galleriet i etasjen over blir innskrenket slik at man får god sikt ned til scenen.

Øyvind Borgsø ønsker å skape den ultimate scene

Drømmeslottet

Ambisjonene er høye for de nye bygherrene. – Drømmen vår er å få et stasjonert lys- og lydanlegg, samt at lokalet kan gi plass til mange mennesker, bedyrer Borgsø. I den forbindelse kan det nevnes at det var 600 personer på Seigmen-konserten under Polar Music Festival i 1995. I dag er publikumskapasiteten på 530 personer, men med god mulighet for utvidelse.

Ja takk, begge deler

For de som ikke synes store konserter ligger mulighetene åpne i resten av bygget. Der blir det Internett-kafe, spillklubb og filmklubb for å nevne noe, sier Borgsø. To lokaler i ett, med andre ord. En alternativ scene vil også bli rigget opp i 4. etasje, og som arrangementansvarlig utelukker ikke Borgsø muligheten for parallelle begivenheter.

– Huset skal ose av liv, fastslår han. Rask behandling
Studenthusgruppa har allerede vært i kontakt med kulturavdelingen i kommunen.

– De var veldig positive og så med velvilje på prosjektet. De vil bidra så mye de kan med rask saksbehandling, uttaler Borgsø.

Det skal dog sies at alle ombygginger må godkjennes av eierne først. Deretter må kommune og brannvernssjef informeres, slik at det er begrensninger for hvor fort man kan gå fram.

Likevel håper man på å få gjort en del endringer allerede til åpningen 1. april. På sikt vil det også bli forandringer i forhold til møblement og dels store ominnredninger, påpeker Borgsø.

Pamper og pils...

...blir det ikke tilfellet for møtelokalet som Universitetet går inn for å oppgradere. Det blir ingen Faculty Club, hevder Universitetsdirektøren.

Tvert imot, både Universitetet, Høgskolen, Samskipnaden og studentorganene skal kunne benytte rommet, bedyrer Universitetsdirektør Harald Overvaag.

Møtelokalet skal i tillegg pusses opp og gjøres til et anstendig møtelokale. Dermed får Universitetet det møterommet i sentrum de lenge har sett behov for.

En dårlig sak for Stoltenberg!

Gasskraft er en god sak for Bondevik å gå på. Men er det en god sak for Stoltenberg og Ap å komme til regjeringstaburettene på?

Aftenposten har allerede gitt en klar advarsel både til Høyre og AP: hastverket i denne saken er unødvendig og uforståelig, og vil ikke gjøre det lettere for en ny AP-regjering.

Det er utrolig at Stoltenberg og Petersen kan fortsette å messe om kraftkrise og kullkraftimport lenge etter at det motsatte er bevist. Norge har vært storeksporthør av kraft i alle år. De siste 20 åra er det bare fire år vi har hatt netto import.

Det er både fornuftig og naturlig at det er en kontinuerlig kraftutveksling mellom landene i Norden. Men, de samme politikerne som har tilrettelagt for dette gjennom økte overføringskabler og et deregulert, felles energimarked, argumenterer nå som om grensene var stengt, samt at det er nærmest umoralsk å importere kraft i det hele tatt. Selv når vi altså eksporterer mer enn vi importerer.

Stoltenberg & co har aldri klart å få til noen avtaler som konkret vil bytte ut eventuell norsk eksport av gasskraft med kullkraft. Sannsynligheten er derfor svært stor for at gasskraften vil komme i tillegg til annen kraft.

Den vil dermed bidra til å senke prisene og rive grunnlaget vekk for energisparing og annen mer miljøvennlig kraftproduksjon.

Dersom vi skal bruke gassen til å hjelpe nabolandene med å redusere CO₂-utslippene, er det faktisk langt bedre å eksportere gass til direkte oppvarming eller kraftvarmeverk som produserer både strøm og varme.

Men hovedproblemet med alliansen H, FrP og AP, er at de er villige til å spille poker med kli-

maet og ødelegge det politiske grunnlaget for vellykkede klimaavtaler. Kyotoavtalen er et skjørt byggverk som langt i fra imøtekommer de anbefalingene klimaforskerne har kommet med om utslippsreduksjoner (minus 60-80% globalt for CO₂). I de 8-10 årene som vi må regne med fram til mekanismene om salg av utslippskvoter vil begynne å virke, vil disse partiene benytte friperioden til å øke utslippene våre med ca 20 % dersom alle de fem gasskraftverkene blir bygd.

Problemet er bare at Norge allerede har skrevet under på en avtale som forplikter oss til å redusere utslippene med 17,5 prosent fra dagens nivå. Vi må derfor kompensere med store kutt og tiltak i alle andre sektorer som bidrar med CO₂-utslipp, blant annet samferdsel og industri. Hvis ikke dette skjer vil Norge legitimere andre land som heller ikke vil oppfylle forpliktelsene sine og gjøre de framtidige klimaforhandlingene enda vanskeligere.

Det er fristende å trekke en parallell mellom Stoltenberg og Gro Harlem Brundtland. Stoltenberg står i dag like steilt på forurensende gasskraftverk som Gro gjorde for å få bygd ut Alta-elva. Med nokså lik argumentasjon om kraftkrise og bagatellisering av miljølempene. Femten år etter måtte hun innrømme at det var en feil. Kanskje grasrota i AP burde lære av dette og oppfordre sin nye leder om å følge fjellvettregelen: Det er ingen skam å snu. For det har han jo allerede grundig demonstrert at han kan i denne saken. (innlegget er forkortet. Red.anm.)

Gunnar Sander, sentralstyret i Norges Naturvernforbund.

Feit i magen - tom i hodet?

Studiefinansiering har blitt den eneste saken som betyr noe for studentene. Er det ikke på tide at vi tenker litt på kvalitet og organisasjon av lærestedene også?

Joda. Studiefinansiering er viktig. Utrolig viktig.

Derfor har Unge Høyre kjempet for en høyere stipendandel. Hver gang Arbeiderpartiet har holdt igjen, har vi fått Høyre til å presse på – og mye derfor er stipendandelen i dag på 30 prosent.

Derfor vil Unge Høyre reformere lånesystemet. Vi vil gi alle muligheten til å ta med den statlige garantien til alle Norges banker. På den måten skaper man en konkurranse på markedet, og bedre vilkår for studentene. Vi er en stor kunde-gruppe. Det må vi utnytte.

Fordi studiefinansiering er viktig har Unge Høyre fått moderpartiet med på valutakompensasjon for studenter som studerer utenlands.

Vi skal fortsatt stå på barrierene for disse sakene fremover. Men vi må ikke snevre inn debatten om høyere utdanning til denne ene saken.

Fell fokus

Problemet i dag er at studiefinansiering skyver alle andre saker i bakgrunnen. Man diskuterer ikke kvalitet, organisering eller fremtidige utfordringer for høyere utdanning i Norge. Pussig. For det hjelper lite med et ekstre lag smør på brøds-kiva, dersom foreleseren er talentløs, bygningen raser sammen, man ikke får tilgang til datamaskinene på grunn av trengselen eller lærestedet må stenge grunnet manglende finansiering.

Som så mange andre deler av samfunnet, er de høyere utdanningsinstitusjonene preget av for mye overstyring og regulering fra politikernes side. Universiteter og høyskoler burde være frie enheter der fri debatt og forskning er i fokus.

I dag er dette idealet truet. Vi har mange gode høyskoler. Men internasjonalt har vi lite å skryte av.

Unge Høyre vedtok nylig et manifest for høyere utdanning: "Kunnskap og kvalitet", der vi skisserer noen løsninger. De er

kontroversielle og mange er uprøvde. Men vi tror de kunne gjort høyere utdanning bedre.

Organisering

Statens regler for fordeling og organisering er for strenge. Det er studentenes valg som bør påvirke lærestedenes form og profil. Derfor må det enkelte lærested stå fritt til å organisere seg slik det selv ønsker.

Unge Høyre vil også at alle som oppfyller gitte kvalitetskriterier, skal få kalle seg universiteter. Det er ingen grunn til at denne "tittelen" skal beholdes visse institusjoner av historiske grunner.

Opptakskravene bør lærestedene i størst mulig grad få fastsette selv. Dette er viktig for at lærestedene skal kunne bygge opp en profil som passer søkergruppen. Naturligvis må slike opptakskrav godkjennes av det offentlige, for å unngå urimelige utslag.

Unge Høyre er også for et stykkpris-system for å finansiere høyere utdanning. Tanken bak stykkpris er at hver enkelt student får en "sjekk" av det offentlige som han eller hun kan bringe med seg til studiestedet - enten dette er privat eller offentlig. Det gir hver enkelt større innflytelse fordi man blir en inntektskilde for lærestedet. Det skjerper også konkurransen mellom lærestedene, fordi de må tiltrekke seg studenter for å få midler.

Kvalitet

Kvaliteten svekkes ved mange høyere utdanningsinstitusjoner. Unge Høyre mener det er helt avgjørende at studentene trekkes med i vurdering og planlegging på lærestedet. Vi vil dessuten opprette et nasjonalt kontrollorgan som får ansvar for kontrollere kvalitet. Dette kontrollorganet kan også påse at karaktersetting og vektallsystem fungerer på samme måte over hele landet.

Som studenter konkurrerer vi på de fleste felter. Direkte med

andre elever om å komme inn på studiestedet, og mer indirekte på eksamener. Jeg tror konkurranse er en fordel for samfunnet, fordi vi yter mer, presser oss litt ekstra, når vi har noen å måle oss mot. Slik er det også for høyskoler og universiteter. Derfor vil Unge Høyre innføre en rangeringsordning mellom de ulike lærestedene. Det ville både skapt sunn konkurranse og gitt studenter bedre informasjon.

En viktig del av kvalitetsbegrepet, er at alle behandles likt. Derfor er Unge Høyre motstander av enhver form for karaktersetting som baseres seg på en prosentvis fordeling av de ulike karakterene (den såkalte gauskurven). En slik karaktersetting gjør karakteren relativ- og svekker dermed dens betydning.

Internasjonalisering

Globalisering er et utslitt uttrykk. Det er et faktum at verden blir mindre, også for studenter.

Det er derfor utrolig viktig at Norge åpner for utenlandske studenter, og at nordmenn går utenlands. Som en del av dette vil Unge Høyre ha en tilnærming til de europeiske landenes studiemodeller. Vi mener at det norske systemet også bør organiseres rundt en 3-årig bachelor og en 2-årig Mastergrad etterpå.

Sist, men ikke minst, må det offentlige få ut fingeren når det gjelder godkjenning av læresteder i utlandet som kvalifiserer til lån og stipend. Denne vurderingen må skje oftere enn i dag.

Dette er bare noen av diskusjonene jeg vil dra opp om høyere utdanning. Studenter i Norge er for tekkelige. Vi protesterer litt fordi studiefinansieringen er dårlig, men vi godtar at kvaliteten er synkende over hele fjøla. Det kan ikke fortsette. Det er bra med mett mave og en halvliter på puben. Men hvis man ikke får skikkelig føde for hodet, er det lite verdt alt i alt.

John-Ragnar Aarset, leder Unge Høyre

TAXI

Tromsø Taxisentral

Strandv. 30. 9007 Tromsø.

Kontor 77 60 30 10 - Sentralbord 77603000 - Telefax 77 60 30 39

Sjåføropplæring

Taxiførerkurs på kveldstid

Det tas opp aspiranter til kurs for taxiførere, med kursstart 15. mars 2000.

Kursavgift:

kr. 3000,- inkludert kursmateriell, legeattest og kjøreseddel.

Følgende krav stilles:

Plettfri vandel, alder minimum 20 år. Permanent førerkort i minimum to år.

Påmelding:

Søknadsfrist 8. mars. Legg ved kopi av førerkort.

Søknaden sendes per post, fax, eller e-post

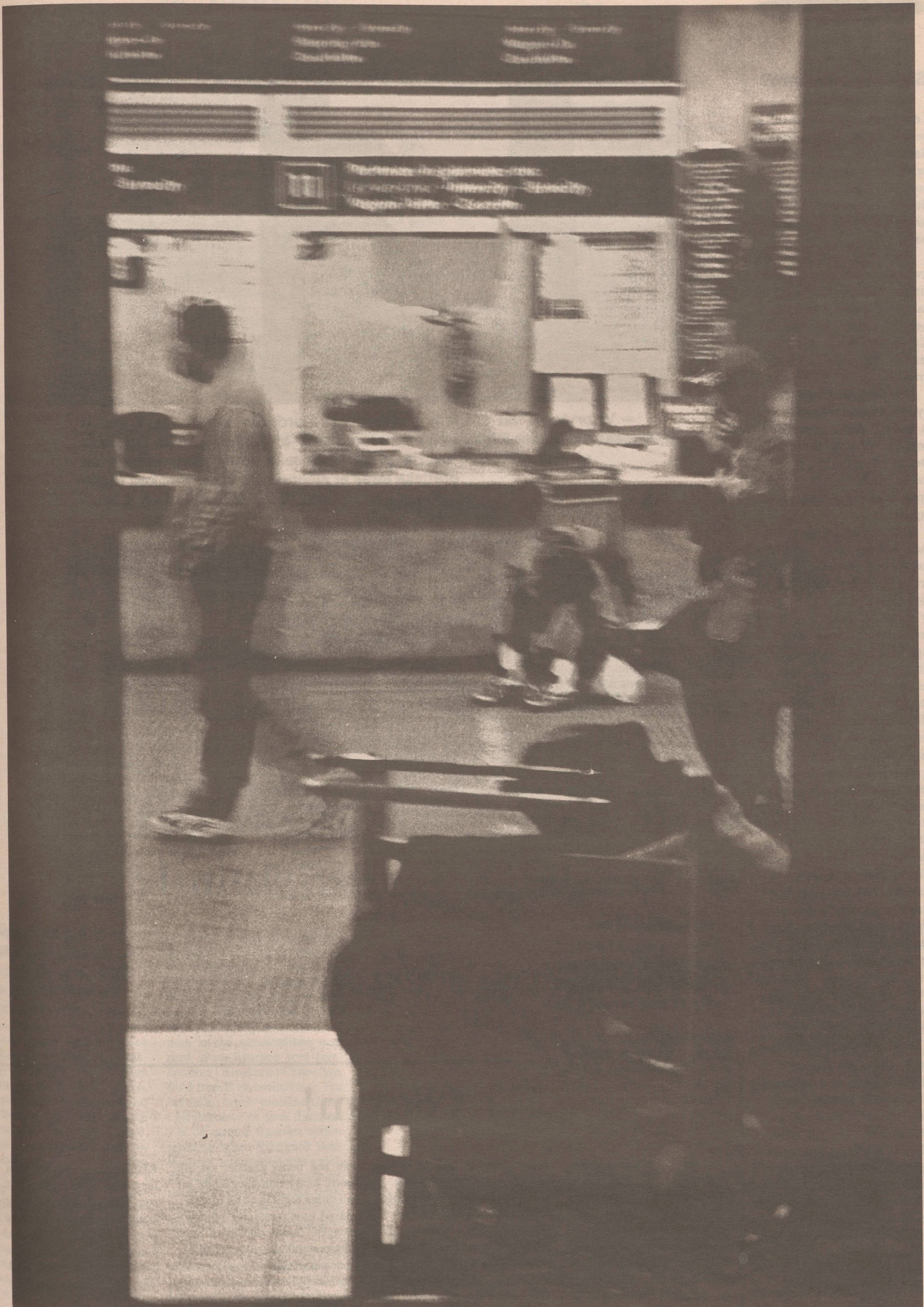
(taxi@tromso.online.no)

Studenthybel

Gimle/Isrenna,
Kvalsundvn. 37b.
Gangavstand til Uitø

Kr 2300,-
Tlf. 77677242
Etter kl. 16.00

Kultursider

Sanning eller ære?

I minneboka mi frå tredje klasse står det med blå kulepenn: Sant er sant, sjølv om ingen seier det er sant. Det var far som hadde skriva i boka og det var verken bordar eller teikningar på sida han hadde minna på.

For fire år sidan melde ein kvinneleg student medeleven sin for valdtekt. Han nekta og saka vart henlagt. No går mannen til ersatningsøksmål. Kvinna må møte i heradsretten i Volda, anklaga for ærekrenking.

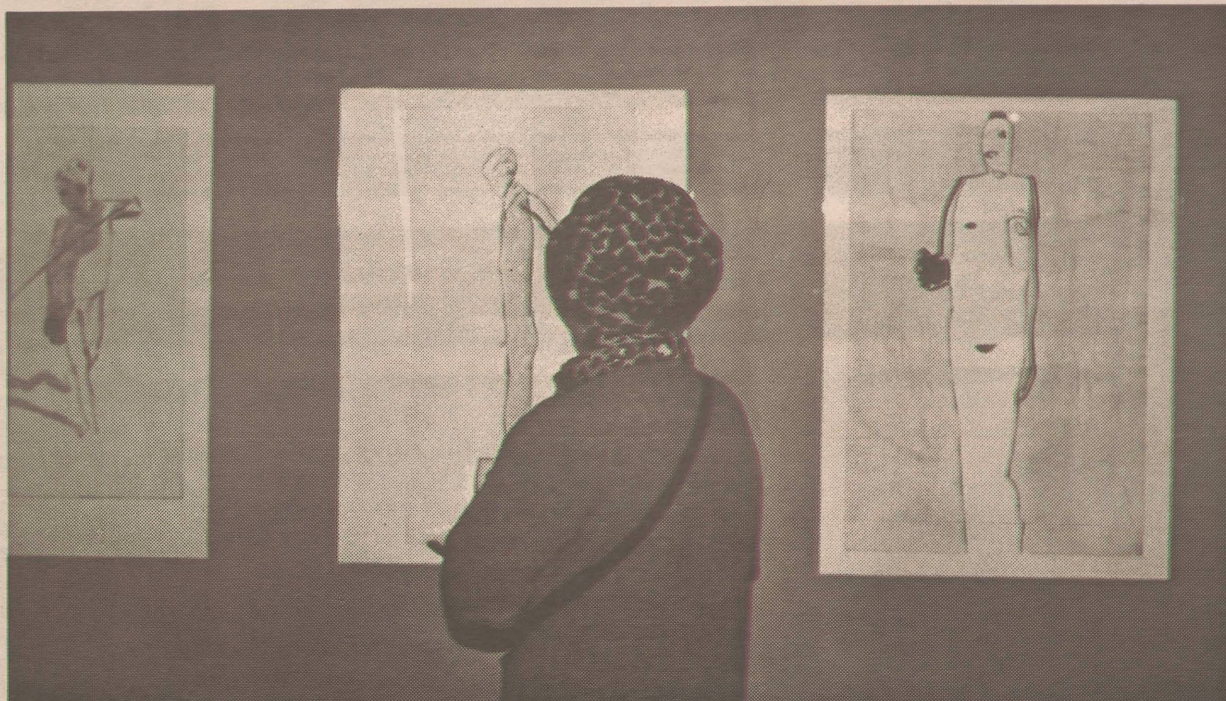
Den tidlegare studenten tilbydde å trekkja søksmålet mot at kvinna skreiv under på at anklaga om valdtekt var falsk. Det gjorde ho ikkje. Dermed må ho betala 160 000 kroner i oppreisning og erstatning for utgifter.

Sant er vel framleis sant, men juss er ikkje anna enn stakkarsleg geometri. I ei slik privat straffesak må kvinna føra prov for at skuldingane er sanne. Det er med andre ord berre for kvinna å starta si eiga etterforskning. Ein mann sitt gode namn og rykte er verdsett til hundre tusen kroner, medan valdtektsoffer vert tilkjende eit skarveleg erstatningsbeløp. Ein mann er altså meir verd enn ei kvinne. Makta rår og rettferd forgår. Ingen kvinner bør per dags dato melda frå til politiet om at dei er vorte valdtekte om ikkje vitna står laina opp i solid rekkefylgje. Og så er vel sjeldan tilfelle. Offer vert truga til togn. Kampen mot seksuelle overgrep er ein kamp for dei svake gruppene i samfunnet. Kampen for dei stemmelause. For ein vil at alle stemmene skal verta høyrde?

No er kampen for desse stemmene vorte sett fleire tiår tilbake.

Soga er gamal. Ei kvinne melde sjefen sin for valdtekt på danskebåten. Det enda med at kvinna måtte ut med erstatning og saksomkostningar. Rettsavgjerda har gitt ei sørgjeleg rettesnor for seinare avgjersler. Forutsetninga for å melda frå om valdtekt er at det er fakta. Sjølv om rettssystemet er i ferd med å avhengslene og det nok ein gong blir lagt a-moralske føringar på ein heil samfunnsstruktur. For sant er sant, sjølv om ingen seier det er sant.

Inger N. Bråtveit

– Vi bryter løftet om kun å presentere nordnorske kunstnere denne sesongen, sier Rigmor Hansen, innehaver av Galleri Embla. Og dette gjør vi med fullt overlegg. Terje Resells enkle uttrykksform og grafiske strek er slående kraftfull, man kan regelrett ikke takke nei til en slik utstilling.

Sterk strek

Resells kunstverk er blant annet innkjøpt av Nasjonalgalleriet, og han har bidratt imponerende syv ganger på Høstutstillingen.

Det tosomme mennesket
Resells grafikk henvender seg til de ytre og indre stemninger. Ensomme og tosomme figurer avspeiles i grå og svarte nyanser på hvit bakgrunn.

– Streken er hans største våpen, mener Rigmor Hansen. Han har en imponerende måte å skildre mennesket på. Det skjuler og dekker over, men avslører seg til dels gjennom

maskeraden. Budskapet blir gjennomslagskraftig, men tydeliggjøres ikke av den grunn. Man kan skimte at noe tildekkes, men tolkningen av hva dette "noe" er står helt åpent. Mennesket er komplekst og enkelt på samme tid, påpeker Hansen videre.

Kostymer og kropp

Den suverene og enkle streken er ryggraden i Resells grafikk. Hans teatraliske referanse er etset inn i de fremtredende linjene. Han kjenner kostymene, rollene og spillene. Med billedtitler som "Masken" og "Som en klovn ser det" kunne utstillin-

gen tippet over til det klisjefulle og platte, men Resell flørter med fordommer og balanserer gjennomgående. Inntrykket blir inderlig og ekte.

Barndom og pubertet gjengis i bildene "13 år (den fremmede)" og "Ung kvinne". Det usikre og ambivalente i livets ulike stadier skildres mesterlig. Resell uttrykker noe alle kan relatere seg til, den gang da kroppen forvandlet seg til det ukjente, den uunngåelige fysiske prosess og videre koordinansen mellom kropp og sinn.

Siri Pedersen

Sideblikk

Gå. Gløym!

Når du vaknar midt på natta og frys. Når det kalde vindgufset sliper sine tenner mot berr hud. Når di feige sjel er det einaste du har. Då er det på tide å gå. Gå ut or den ulukkelege stilla. Ikkje snu seg når ein kjenner hunden av angst pustar gjenkjenneleg i nakkjen. Men gå. Berre gå på føtene som har fylgt deg så langt, tenkja

at dei heng nok med litt til. Vita at ville vegar òg er ein veg. At den smale stig òg har sin stig. Og halda fram å gå. Gå bort frå desse redde, innestengde menneska som knuser kvarandre og jagar kvarandre innatt i ei innestengd verd. Gå med seige steg, inn i ein annan dag. Ein dag du veit kjem, berre du held deg gåande. Gåande for svarte! Gåande vekk frå det svarte. Held

ein seg berre gåande, syt ein berre for å halda seg gåande, vil alt ordna seg. Då vil alt bli bra. Så vil uroa forsvinne, mørket i veggene forgå og katten atter slikka mjølk. Så vil ropet stilna, tonen koma attende og låtten bli normal. Vil det sprengde livet gå seg til. Vil forbanninga sleppa taket. Om ein berre går. Bort, bort frå dette. Så vil dørrer opna seg, så vil vegar opna seg.

Kjappe, redde steg skal verta langsame. Skal finna ei takt som skal kunne møte kva det skulle vera. Berre ein går seg ut or den forbrende matta, bort frå den kvelande smerta, bort frå ein stilleiande ufred. Gå, gå gå så vil alt ordna seg.

Inger N. Bråtveit

«Clapping Music»

Som tittelen antyder er dette et stykke hvori klapping står sentralt, ja, faktisk er det kun klapping som forekommer i stykket. Det er for to solister. En rytmefigur initieres av en av klapperne, og den andre tar nokså fort opp tråden. Rytmene endrer seg så gradvis og minimalt underveis. Og slik endres også stadig det hørbare resultatet, ikke bare fordi det er utvikling i rytmen som klappes, men også fordi den samme rytmen forholder seg til ulike deler av seg selv. Den minimale tidsforskjellen som foreligger allerede i begynnelsen forsvinner aldri, og resultatet er en utprøving av alle mulige rytmekombinasjoner før den samme rytmen kommer til en stopp.

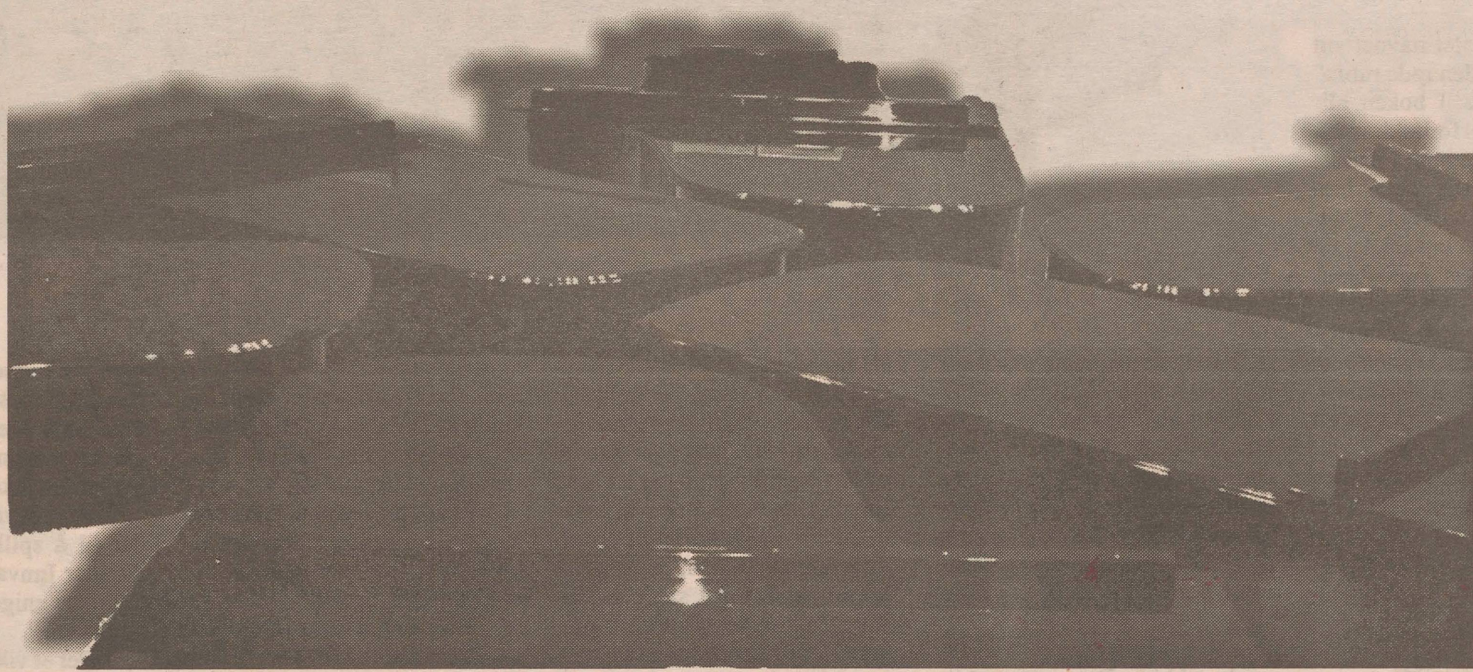
«Six Pianos»

I dette stykket er det seks flygel som besørger musikken. Igjen er både tone- og rytmefigurene enkle, men det å få seks flygel til å klinge sammen når de spiller er *det samme* kan ikke være noen enkel oppgave.

«Piano Phase»

«Piano Phase» er et stykke for 2 marimba. Solistene startet her med å spille samme melodi, før den ene så drar i fra. Siden melodien er nokså enkel, og siden det er den samme melodien som gjentaes og gjentaes vil den som forter suksessivt nærme seg den andre, og til slutt vil de være synkrone før den ene på ny drar ifra. Reich fikk ideen til dette stykket i det han spilte en komposisjon samtidig av på to båndspillere som var ikke-synkrone, der den ene altså sakte dro fra den andre. Man kan tenke seg hvilke enorme muligheter for *forskjellighet* som ligger i dette, selv om utgangspunktet er en nokså enkel melodi.

En aften med minimalisme. Konservatoriestudenter presenterer Steve Reich.

Minimalisme - mindre er mer

Reich er sammen med Philip Glass en av de mest både kjente og anerkjente ennå virkende minimalister.

Som er tilfelle for minimalismen generelt gjelder også for Reich spesielt, at han i utgangspunktet er en reaksjon på det som hadde gått forut. Og før Reich, før musikalisk minimalisme, var det først og fremst den såkalte *serialismen* som var rådende. Dette er kunstmusikk i tradisjonen fra Schönberg og hans forskning med 12-tone-skalaen.

Etter skoloring som perkusjonist i hjemlandet USA og årelange trommestudier i Afrika begynner Reich så å komponere i opposisjon til serialismen. Han skriver først og fremst for slaginstrumenter, men også en del for piano. I stykkene «Drumming» og «Different Trains» gjør han også bruk av vokal, og i sistnevnte er til og med strykere

involvert. I begge disse stykkene finner man de momenter som er viktige hva gjelder minimalistisk musikk. For det første er altså de musikalske figurene som benyttes minimale. De er kun oppbygd av et-par-tre toner, og man kunne sammenlikne dem med synth-figurene som forekommer i musikken til The Cure, for å foreslå en beskrivelse. For det andre består musikken hans i gjentakelsen av disse figurene, i at de samme figurene spilles igjen og igjen. Riktignok forekommer det forskjeller hva gjelder både tempi og styrke underveis i stykkene, men ikke desto mindre er det de samme musikalske figurer som gjentaes og gjentaes.

Reich er ellers eksplisitt på at effekten som resulterer fra å spille de samme figurer igjen og igjen, på både like og ulike instrumenter, i både like og ulike tempi og styrke, er noe som interesserer han.

Hva minimalisme er, det minimale prosjekt, sammenfattes gjerne i slagordet at «mindre er mer» («less is more»).

Tanken er at man ikke trenger store faktorer, kraftige virkemidler, for å uttrykke noe vesentlig, men at dette like gjerne gjøres, ja, gjøres bedre, ved det minimale, ved nesten ingenting. Således: snarere enn å skrive en opera eller en symfoni, gjentar og gjentar man en bestemt musikalsk figur (ofte bare en rytme); snarere enn å skrive påstått realistiske romaner på 100-vis av sider skriver man påstått urealistiske på et 10-talls. Slik er minimalisme kjenetegnet av ordet konsentrat snarere enn av ordene mengde eller kvantum. Og det minimalistiske postulat er altså at dette kon-

sentratet egentlig er langt mere enn hva det ser ut som, og langt mere enn det som ser ut til å være mere.

Som antydning er minimalisme et fenomen ikke bare innenfor musikken, men også innenfor litteraturen, malerkunsten og teateret. Innenfor teateret er det vel først og fremst Samuel Beckett som har utforsket minimalismen, særlig i stykkene *Waiting for Godot* og *Endgame*, hvori *ingenting skjer* (som en kritiker uttrykte seg etter premieren på *Godot*). Den første malende minimalist var Kasimir Malevitsj, velkjent for bildet «Svart firkant på hvit bakgrunn» malt så tidlig som i 1913. Og bildet er nettopp hva tittelen antyder. Intet mindre.

Pål Anders Opdal
(tekst og foto)

Alt ender i Atakama

Hva kan man kalle en blanding av rock, country, jazz, dj-virksomhet og radiomusikk? De fem medlemmene i Atakama er ikke helt sikre. De kaller det både kloppetybackbitpop og lapskausmusikk.

Eskild Andersen
Krister Branser (foto)

Atakama har hentet navnet sitt fra "Sangen om den røde rubin" av Agnar Mykle. I boken blir atakama brukt om forholdet mellom mann og kvinne. Bandet bruker det fordi det lyder så bra. Og nettopp lyd er viktig for Atakama. For å spille inn sitt første album trengte de et analogt studio. Og fred og ro. Den perfekte kombinasjonen fant de i Frankrike. Der kunne de konsentrere seg fullt og helt om musikken. Det analoge studioet skaper en egen dybde i musikken.

– En slags ekte varme sier Gunnar Innvær, dj-en blant dem. Om studioet ikke ga nok varme var det bare å gå ut. Der fristet både fransk rødvin og hete måneskinnsturer.

Positiv musikk.

Atakama mener det er nok av band som uttrykker sine problemer og sjelesorg gjennom lydens kanaler. Det vil ikke de gjøre.

– Vi vil få folk til å smile. Til å

le. Vi vil skape positive vibber og lystig input hos våre fans. Folk har nok med sine egne problemer om de ikke skal få våre også, sier Atakama-gjengen. Den positive musikken slår tydeligvis an hos folk. Bandet har spilt på både bygdeklubber og festivaler. Som regel til fullsatte lokaler.

– Vi har spilt for alt fra bestemor til kids. Det verste publikummet vi kommer ut for er bønder. De har ikke helt skjont det der med musikken av i dag. Men de fleste er med på rytmen etter hvert. Det er virkelig gøy å spille når publikum er med, fortsetter

DJ Barabass. Den første CD-en deres slippes i mai, og mangfoldet er stort. Skal man plassere Atakama i en sjanger er det vel elektronisk pop som passer best. Inspirasjonen kommer fra mange kanter. Bassisten spilte egentlig trompet i korps, mens de to jentevokalistene sang i kor. Mannen med keyboardet har konvertert fra klassisk piano.

– Alt ender i Atakama, forteller de.

I lommen til Levi's

Konsertene til Atakama er gratis. Dette er ikke fordi Atakama består av besteborgelige gutter

og jenter med slitte VISA-kort, men fordi turneen er kjøpt og betalt av Levi's. At dette ikke er så populært i det etablerte musikkmiljøet bryr de seg lite om.

– Vi driter i om pengene kommer fra kulturdepartementet eller Levi's. Det viktigste for oss er å få spille for folk. Det er det som er fett med turné. Dessuten var Elvis den første artisten som ble sponset av Levi's. Og alle vet jo hvordan det gikk med han, sier Atakama-gjengen med et snev av ironi.

Månemusikk

I tiden fremover vil lapskaus-

gjengen konsentrere seg om første album som kommer. Hva som skjer etter det avger av responsen, men bare målet er det ikke noe å si på.

– Vi skal være det første det til å spille på månen. Gunnar Innvær sikkert. Og andre er enige er langt fra sikkert.

– Det er viktig for oss å bli gøy her og nå. Og det blir stråler Therese Vadem og ker et gledesstrek.

Før månen kan inntas er mye som skal skje. Foreløpig Atakama er band med beint plantet på jorden.

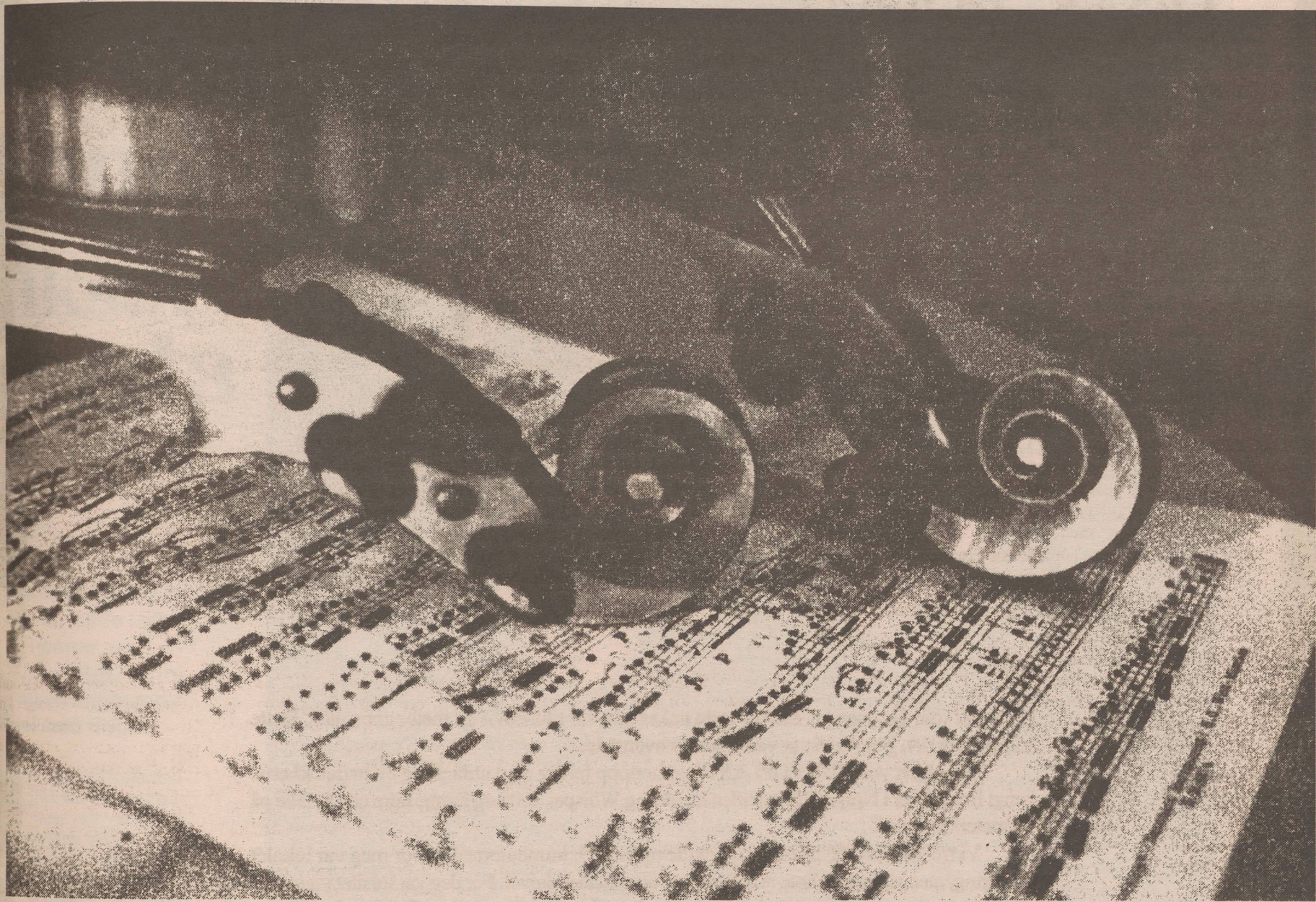

NYTT NAVN: Atakama er et nytt og lovende band. Og nå er de på turne med levis for å glede folket med sin musikk.

ALFAΩΓΕΙΩΔ

• alt på én gang

alfaomega.aschehoug.no

Store lyder i det små

De er svartkledde og har instrumenter som er over hundre år gamle. Tromsø symfoniorkester er kanskje verdens yngste.

En jente smiler og ser ned på det vakre instrumentet sitt. Halsen på fela ser ut som et sneglehus. Den lever sitt eget liv og har sin egen stemme. Et slikt stykke tre krever å bli strøket. Helst fire timer hver dag. Tromsø symfoniorkester er ni jenter og gutter. De er unge. De er kreative. Som musikere er formidlingen av et eget uttrykk det skapende. Musene spøker i korridorene på "Kysten" der symfonien øver. Den lille byen med så mange navn suger til seg kunstnere som ser det store i det små. Variasjonen i byen med brua har skapt ydmyke kunstnere som strever etter noe mer. De har spilt inn filmmusikk. De har jobbet med Anneli Drecker. Som første symfoniorkester på Svalbard var de innovatører. Musikerne har møtt alle barna på skolene i Troms fylke. De blir gjenkjent på gaten av storøyde småbarn. Rakkerunger som kanskje en gang selv vil stryke på stengene. Nå ønsker kunstnerne å snike seg inn i studentenes øreganger. Studenthuset kan bli deres nye scene. Et forum med rom for ennå flere musikalske nyanser.

Hanne Stien (tekst og foto)

Brev 2000

 NORGE 400

Brevstafetten held fram. Kulturredaksjonen har denne gongen fått eit brev av Øyvind frå Kvasseheim. Han tek oss med til tida då han åtte ein Whisper 2000 og gjekk tur saman med Jellne Hansen ei romjul. Turen fekk konsekvensar. No prentar me brevet frå Øyvind. Eit brev som hovudsakleg liknar eit garva trusselbrev. Eit trusselbrev me likevel har vald å trykkja i heilskap. I all sannferdig råskap, men som ei velmeinande oppmoding til Jellne Hansen om å svara. Svara på brevet 130 m.o.h. Og stogga eit stadig veksande sinne.

Øyvind S. Ådland
130 m.o.h.
1927 Kvasseheim

Jellne Hansen
Postboks 105
1601 Fredrikstad

Jellne!

Her er alt som før, men jeg husker at du nokså ofte var titusenvis av meter unna meg. Dette handler om den gangen vi var ved siden av hverandre.

Du jobbet ved KURVOPLAST, var nettopp ferdig med utdanning og hadde klærne hengt fra deg her i Norge. På den tiden hadde jeg Whisper 2000 og kunne høre en nål falle på 20 meters avstand.

Vi tre gikk tur, du pekte på et lokale og vi tre kommenterte det. For meg var lokalet ingenting, men jeg kunne høre at folk danset og snakket likevel. For deg var lokalet ingenting og det som gjør meg sint, er at du benekter at Jonathan sa i fra om danselokalet. Jeg husker godt at han tverrvendte og regulerte pusten med munnvikene, at han fra hjemtraktene sine var vant med tørrved i munnvikene, at han satte i gang med:

Husker du det lokalet jeg nevnte i sted. Det var noe annet som skjedde der. En kveld en gjeng sykehjemsbeboere hadde et romjulsarrangement i dette lokalet, var det en av dem som oppdaget at fire - fem kleshengere manglet røp. Jeg var høyret inn som servitør denne kvelden og hadde akkurat knust et glass da denne pensjonisten trakk en parallell mellom vertskapet og klesskapet. Han sa at han under måltidet fikk på følelsen at vertskapet var av dårlig klasse. Han sa: Dette er et vertskap som er av samme klasse som det elendige klesskapet - nemlig et elendig klesskap.

Han la vekt på ordet klasse og like etterpå gav han seg til å urinere bak skapet. Legg merke til at han byttet klesskap ut med vertskap. Jeg var den første som oppdaget dette. Jeg ville ikke gå bort til ham, fordi han var beruset. Sjansen var stor for at jeg ville bli tilsølt om jeg prøvde å nærme meg mannen. Jeg rakte ham så og si et blåserør. Noen sekunder gikk. Han kom fram som den fæle pensjonisten han var, han styrte nå strålen ved hjelp av blåserøret. Pensjonisten gikk begeistret mot utgangsdøren. Han begynte faktisk å blande sammen ordene kalas og klasse, begynte å hevde at den dårlige klassen over opplegget var en følge av dette elendige, blodsugende kalaset, samt det høytreiste stygge klesskapet. Jeg satte meg inn i bilen min og kjørte hjem. Fra da av sluttet jeg å stille opp på slike arrangementer.

Hvorfor fortsetter du med å prøve å få folk til å glemme at Jonathan sa i fra, Jellne!

Svar meg, eller jeg sender deg flere brev.

Øyvind S. Ådland

Unni fiksar verda

o likar best at folk er engasjerte. Både i musikken hennar og i livet sånn ellers. Unni Wilhelmsen engasjerer seg i dei små tinga.

Unni hadde konsert i kulturhuset og det gjekk bra. Ho var glad. Oppa litt meir enn vanleg og vil ho fortsetta med.

Eg kjem til å laga fleire raske for å få eit breiare publikum. Vil at musikken skal fanga alle 13-åringar og 83-åringar og må rytmene vera litt meir vari-

sit på Amtmandens Datter. Unni har fått eit glass med Irish Coffee av sin nye turleiar. Ho er god med konserten. Kontakten med publikum var god. Dei sang og det likte ho.

Litt avstand

– Musikken eg lagar er ein blanding av Kari Bremnes, Dum og deLillos. Det er som banda i Noreg eg likar best. Eg syng på amerikansk. Eg likar lydene i det amerikanske musikket. Dessuten treng eg distans til det eg synger om. Eg prøver å måle nærare ting med oljemåling for at det ikkje skal bli for direkte. Eller kanskje akvarell. Det er min metode for å skapa litt avstand.

Ein må prøve

– Musikk er ikkje alt lenger. Det er vart spurt om ho ville vere i verdikommisjonen og det ho. Papegøyen min døde. Eg vil på karriera, men det er lov. Ein må komme seg ut av den vesle boksen sin og bry

seg meir om andre. Egentleg likar eg ikkje kommisjonar. Men ein må prøve. Mange har for snever fokus. Fleire og fleire veit meir og meir om mindre og mindre. Målsettinga vår er å få folk til å heva blikket og bli litt meir medvitne. Me skal kartlegge korleis folk flest har det. Me snakkar med folk på jobben, i klasserommet, i heimen – alle plassar. Det er viktig å snakke med alle partar og få breidde. Det er fint å

veta at ein kan hjelpe fem på jobben til å få eit betre arbeidsmiljø. Eg likar dei små tinga.

Ikkje blått hår

– Media er ikkje på vår side og det er dumt. Mange av oss ligg søvnlause på grunn av det. Me treng media for å formiddla lærdomen. Men dei trur ikkje på kommisjonar og haldningskampanjar. Det er vel for gammeldags og for lite konkret for dei.

Unni rettar på ryggen og hevar stemma.

– Media driv med løgn og bedrag. Dei har ingen respekt for etiske reglar. Det gjeld NRK òg. NRK får lisenspengar, men likevel er dei uærlige og urettferdige. Dei former røynda slik det passar dei. Eg har opplevd det mange gonger. Heldigvis er det nokon som bryt ut og fortel kva som faktisk føregår i verda. Det er bra, ellers hadde me blitt heilt

skrudde.

Unni drikk opp resten av den irske drinken. Ansiktet gøymer seg i det rauda håret.

– Raudt er ikkje ynglingsfargen min. Eg likar blånyansar. Det har eg gjort heile tida. Men ein kan ikkje ha blått hår, då vert ein sett på som pønkar. Raud er ein grei farge å ha på håret. Men det må vere skikkeleg raudt., ikkje kvasi-raudt.

Marit Ljøsne (tekst og foto)

Hvem er Ernest?

Teater Kanel debutterer i disse dager med et café-drama fra 1895. De unge skuespillerne har valgt ut Oscar Wildes «Hvem er Ernest». Stykket regnes for å være den britiske dramatikerens mest originale.

Knut Erik Evensen og Gard Gya

Etter at Kabineteteateret sluttet å være aktive på universitetet, samlet gamle og nye teaterinteresserte seg og dannet Teater Kanel. Om enkelte av aktørene er anonyme i hverdagen, er det motsatte tilfelle når teatergruppa kommer sammen.

- Teater Kanel består av folk som stort sett ikke kjente hverandre fra før. Vi kom sammen og lekte litt, ble kjent, tok ting som de kom og så hva som skjedde. Men hele tiden har hver av oss hatt en ting på hjertet: å stå på scenen og spille teater. Det er det som har vært målet og med det i bakhodet begynte vi å arbeide med «Hvem er Ernest», sier Nina Rosenlund, en av ildsjelene i teatergruppa.

Stykket er blitt karakterisert på mange måter: Eksentrisitet på sitt beste, absolutt non-sense, en skjult kritikk av det trivielle, kjønnsrollene og moralismen i det viktorianske samfunnet.

Teater:

«The Importance of being Earnest» av Oscar Wilde.

Uansett hva man legger i det - stykkets sjarm er absolutt tidløs og ordvekslingene velformulerte. Teater Kanel har lagt ned mye av sin energi og særpreg i teaterstykket.

- Vi har funnet en form som passer til stykket; dypt og grundig overfladisk, sier Nina Rosenlund. Instruktør Marianne Sønd-

mør fremhever også de mange lagene man kan finne under det trivielle. Gruppa har delt seg i to ensembler som øver inn hver sin variant av stykket. En Wilde for det nye årtusen vil møte dem som kommer på forestillingen.

- Stykket omhandler temaer som er aktuelle i dag, for eksempel verdier versus moralisme,

fortsetter Søndmør. I motsetning til andre stykker skrevet i 1890-årenes Storbritannia, fins det ikke noen endelig moral i stykkets avslutning. Stykket ble skrevet på slutten av Wildes karriere, og oppsummerer mange av de temaene og problemstillingene han hadde tatt for seg i tidligere drama.

Kunst:

Den 54. Nordnorske Kunstutstilling vises nå i Kunstforeningen.

Nina Jo Nelbø: «Frostnatt», Tresnittet er hentet fra utstillingens brosjyre

Bliw-såpe og seksuelle ku

At kunst kan være så mangt er ikke noen nyhet. Men at en nordnorsk kunstutstilling kan inneholde en bliw-såpe omgjort til en breiflabb er vel relativt uvanlig.

Breiflabbskulturen til 3000 kroner var på mange måter det mest spennende innslaget på den 54. nordnorske kunstutstillingen som nå vises i Tromsø Kunstforening. Kanskje er det jeg som ikke har så god peiling på kunst. Kanskje burde jeg ha drukket litt

mer musserende vin, sett litt lenger på hvert bilde og vært litt mer kulturell. Men jeg klarte det ikke. Bildet av en dame som holdt rundt en død sel var fint. Det samme var bildet av en ku bakfra. Men hva så? Er det verdt å gå på en utstilling bare fordi bildene er fine? Ja. Fine bilder får deg til å tenke. Sterke farger hjelper deg til å fundere. Å gruble. Utstillingen har fått kritikk for å være gammeldags og kjedelig. Selv har jeg ikke studert nok kunsthistorie til å si hva som er gammeldags innen kunst. Jeg har likevel nok kompetanse til å si at dette ikke fenget meg. Til det var bildene for monotone.

Det hele ble for platt og forfordrende. Noen arbeidsterke og uttrykksfulle, men nomgangstenen var grå. Kunstnerne var muligens inspirert av det mørke mot tilfelle burde de i større seg inspirere av de lyse s ne vi har her i livet. Men kjedelige bilder kan få de tenke. Og hvis det er her har utstillingen nådd s Det var befriende deilig et bilde og la tankene vart sinnet få gå dit det vil. Te sommeren som kanskje kn På om dundyner er bed soveposser.

Eskild Am

Perspektivet Museum har kontorlokaler men ikke noe sted å ha utstillingene sine.

– Vi er som et teater uten scene. Nordnorsk kulturhistorie er ikke bare fiskerbonden og monumental natur slår museumsdirektøren Astri Fremmerlid fast.

Foto: Knut Stokmo

Den magiske musikken

Perspektivet Museum har jobbet en stund med temaet ungdomskultur.

Muset ønsker å sette fokus på samtid og nær fortid.

Museet jobber prosjektrettet med ulike tema. Målet er å sette mennesket i sentrum. Konservatoren opplyser at det vil være naturlig å la den muntlige, nære historien komme til sitt uttrykk. De ønsker å tiltrekke seg et annet publikum enn de som vanligvis oppsøker museumsinstitusjonen. Museets skal skape identitet. – Et hvert museum har en bevisstgjørende makt. Vi må huske på at det museene fokuserer på blir betraktet som verdifullt også hos befolkningen, påpeker Astri Fremmerlid.

Perspektivet Museum har jobbet en stund med temaet ungdomskultur.

– Til slutt endte vi opp med temaet "Ungdom – musikk – møteplass". Arbeidet med prosjektet er ennå i startfasen. Musikken speiler ungdomskulturens positive kraft. Den er en viktig uttrykksform som uttrykker

ungdommiljøets identitet. Musikken er banebrytende og progressiv. Den har gjennom tidene vært med på å skape paradigmeskifter. Denne sansen for det kritiske har vi voksne mistet, mener museumsdirektøren. Ungdomsidealet blant den voksne delen av befolkningen er bare opptatt av det ytre, avslutter hun. Tromsø er en spesielt ung by, den har en større del av ungdom enn andre norske byer.

– Det finnes nok av museum rundt omkring som er tilbakeskuende, skyter Astrid Fremmerlid inn. Marianne mener dette er en viktig faktor for byens kreative liv. En fjerdedel av befolkningen er mellom 16-29 år, mot en femtedel i resten av landet. I tillegg kommer alle studentene. Tromsø har siden 50-tallet vært en vital musikkby, musikk ble derfor et naturlig tema når en ønsket å se på ungdomskulturen. Perspektivet Museum deltar i et nettverk av norske museer som har særskilt interesse for dokumentasjon av vår egen tid. Dette prosjektet vil være med på å ska-

pe historisk kunnskap og samtidokumentasjon.

– Vi har både byhistorie og modernitet nord for Polarsirkelen, sier konservator Marianne Olsen.

– Vi skal begynne med 50-tallets jazzklubber og gå via Pusycatsgenerasjonen frem til Lene Marlin, forteller konservatoren Marianne Olsen. Det nye ungdomshuset TviBitt skal følges i sitt første etableringsår.

– Det er kanskje underlig å tenke på at det ble forbudt med langt hår på Kongsbakken på 60-tallet. Administrasjonen på skolen begrunnet forbudet med at gutter var mindre hygieniske enn jenter, for de hadde hatt langt hår til alle tider. Marianne Olsen har fått tak i meldingsbøker med kraftige gloser. Hun håper dette kan bringe frem morsomme minner hos foreldregenerasjonen som i dag rynker på nesen når de ser ungdommer med piercing.

Hanne Stien

Perspektivet Museum

- Opprettet i 1995 som regionmuseum for tromsøområdet.
- De opererer i sentrum av Tromsø i et lite utstillingslokale for temporære utstillinger, kontorer, midlertidige magasiner og en fototjeneste.
- Museet er på utkikk etter egne lokaler. Deres oppgave er å samle, forske og formidle.
- Perspektivet Museum ønsker å være en møteplass.
- Er nå i gang med prosjektet "Ungdom-musikk-møteplass".

Ab Via

IMMATURUS

PÅ KANTEN

Ab Via-redaksjonen feirer 10 år i kvinnesakens tjeneste med følgende oppfordring: Homofile, sadomasochistiske kvinnesaksfanatikere i alle land, meld dere inn i Statskirka!

Bakgrunnen for oppfordringa er vår begeistring for medlemsskap i alle organisasjoner som krever aktiv utmelding. For jo flere som melder seg inn, jo flere er det som kan melde seg ut i protest mot kirkas likestillingspolitikk. Likestillingsloven skal nemlig ikke gjelde i kirka, har Kirkerådet bestemt. (Kirkerådet må for øvrig ikke forveksles med Kirkenes verdensråd, som ikke har noen ting med kirka å gjøre, men med Kirkenes, akkurat slik muslimene har sitt eget sted: Moskenes).

Dette reaksjonære vedtaket er nok et slag i uskyldsrene pikeansikt og representerer en urettferdighet som skaper rynker selv ikke vitamininstituttet i Schweitz kan bøte på. For eksempel fryder alle kvinnehjerner seg over den nært forestående kvinnetiden. Men gleden blekner utvilsomt ved tanken på at årets ene kvinnetid ikke når opp mot de 52 manddagene.

Nå vil nok kirkens skjeggete busemenn hevde at misforholdet mellom kjønnsbestemte dager på kalenderen gjenspeiler styrkeforholdet mellom kjønnene. Vi tillater oss derfor å gjøre oppmerksom på den betraktelig høyere status kvinnetiden har i forhold til manddagen. For mens kvinnene toger avgårde med hevet røst for likestilling, likelønn, likeglad og alt annet som er likt, må mennene innfinne seg med at deres egen dag innehar den tvilsomme plassen som ukas desidert verste. Bare spør Pusur, som her går i ledtog med kvinnene: – Jeg hater manddager. Dessuten er det vel knapt nødvendig å nevne blåmanddagen. Så, høyverdige apostoliske herrer, det er dette som er naturens orden. Og det står vi fast ved helt til den dagen kirkas øverste leder er en homofil, kvinnelig og ferm gospelsangerinne fra det svarteste Afrika! Amen.

Vil heller se kjønn i bevegelse

Nina Kristiansen, tidligere forkvinne i Kvinnefronten, vil tillate kjønnsorganer i bevegelse. – Loven vi har i dag var resultatet av et kompromiss mellom KrF og Ap, og det var mye KrF i den loven. Den signaliserer egentlig at dette er noe ekkelt, sier Kristiansen.

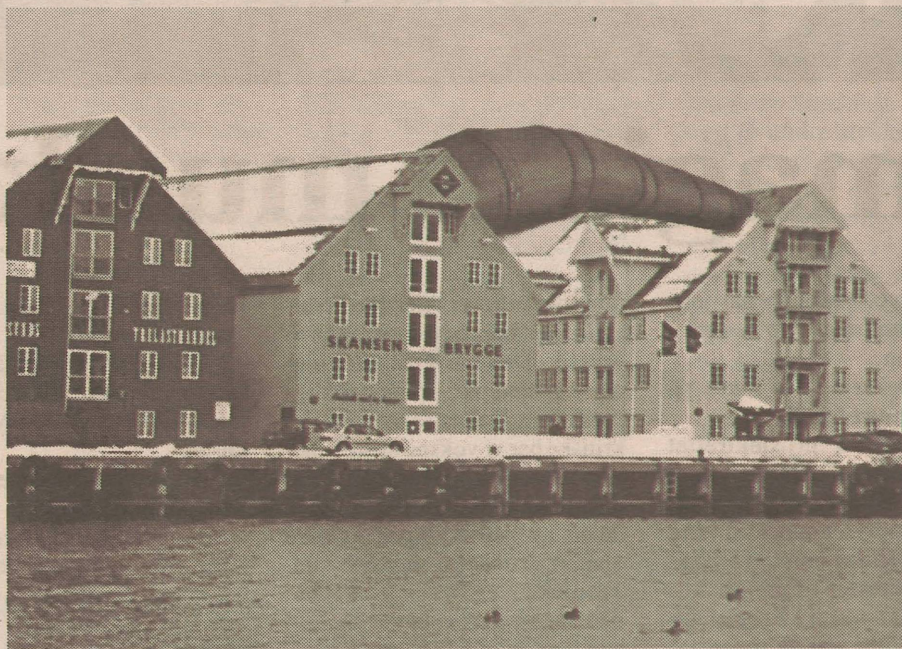

FAKSIMILE: KLASSEKAMPEN 18. FEBRUAR.

SIDE 5

Verden står ikke til påske, skal vi tro forsiden på Klassekampen. Tidligere forkvinne i Kvinnefronten, Nina Christensen vil faktisk tillate kjønnsorganer i bevegelse. Et gjennombrudd, mener Ab via-redaksjonen. Fødselstallene viser en utbredd ulovlig virksomhet i Norge. – Dette er bare toppen av isfjellet. Seksuell omgang foregår daglig, mener Seksualopplysningskontoret. Takk til Christensen som en gang for alle fikk klargjort at vi lever i et land med kriminelle.

TRIVIET

Studenthuset er trygt forankret og vil selvsagt revolusjonere studenttilværelsen. Med Lånekassen og Domus som nærmeste naboer ønsket Ab via-redaksjonen i utgangspunktet en kulvert til å forbinde byggene, men byggeprosjektet falt i fisk, for der lå lekteren til Arne Gya.

Vi innfører derfor heller samlebandsprinsippet; prinsippet som gjør Breivika overflødig. Studentene henter lånet i Kjærbygga, bruker det opp i Studenthuset og tar eksamen i Domusbygget. Meldingen er dermed klar: Legg ned Breivika!

NYTT FRA NORSK SPRAKRAD

UHØRT

– Skaland er en sang.

Studentstyreleder fra Senja

TABULA RASA

En aldri så liten kommentar til studiekvaliteten på SV-fakultetet etter budsjett-kuttene.

MARGINAL

Ka du driv med?

Han
Bontamp

– Det hakkje du nå me, men hærætter driv a de i byen!

Hun
Bonførkje

– Æ driv me medv motvind, snødriv, ja, alt kan drive mæ utover.

Kristine Wenga
Hemmelig prosjektleder

– Ingenting! Hva du med å spørre om? Hvor har du det ordet? Er det jeg eller du spør?

E. A. Drivenes
Rådgiver

– Mye rart som detro drivelig å drive med påta a lo a

Sprakradet er som kjent en padriver for et drivverdig sprak. Nar også studenthuset i Tromsø driver med lignende bedriver er Sprakradet drivhvit av beundring. Driv vitner om fres, kraft og fremdrivt: egenskaper som er a oppdri-

ve hos alle studenter. H vil slik vere en drivkraft, alle; et sted hvor man få drivstoff. Bli man drivv. snodrivet, søker man lyist huset – og gjør huset r. drivverk for drivhuseffekt. Skal for et drivende nav

Vi noterer at:

...Haider + Hagen + Hermann + Hitler = sant. Dei 4H-ar er atter firkløveret over alle.

...Utopia-sofaen var sist observert i den djupaste av grunn (les: Ompagniet sin hybel). No skal han etter alt å døma vera på stø kurs mot eit lenge planlagt fyllekalas i Ramfjord.

...Notøs unoter hang som alltid med på lasset.

...Pappagut blir patriark, men smålyg likevel, skal ein tru ein under- huda reportasje i Akergata si fremste avis, *Dagbladet*.

...Nord- Noreg si største avis har konkludert: "Nord - Norge vil ha Jens". Særleg journalist Geir Seljeseth veit kva han då kan venta seg, som gamal AUF- kompis av Stoltenberg jr.

...Lygar-Jens verkeleg har mange greie og lojale kameratar. AUF-vennene finst mellom anna i TV2, informasjonsbyrået Geelmuyden.Kiese as, VG og Dagsavisen. Dette skulle vel gi ei brukbar forklaring på kvifor den objektive journalist- standen helst berre kallar han Jens.

...Kjærleik oftast oppstår ved siste blikk.

...South Park er fucking så festleg. Griseprat i regi av teikneseriefigurar er i vinden som aldri før. Me-noterer -at -redaksjonen prisar seg lukkelege over at alle barn framleis er i seng klokka åtte om kvelden.

...Klovn = Olav Akselsen (Ap) som nett har teke over leiarvervet i Miljø- og energikomiteen etter Jens. Han hevdar fylgjande: "Vi har underskudd på kraft i Norge. Vi må importere kraft fra kilder som er mer forurensende" Sitat slutt.

...Klovn i kamp = Frøken dyregod alias Alicia Silverstone, er vegetarianar i forakt for kyr som tek opp plass til fordel for regnskog.

...Klovnar i kamp = Carola + healer -Runar

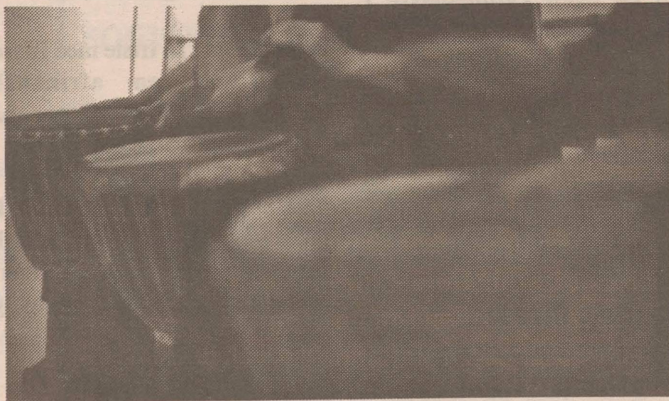
...Me- noterer- at redaksjonen kom i skade for å gløyma to H-ar i si oppsummering men tek seg kraftig innatt: Hollywood + healing = sant

Under føttene
Det knaser. Knu-
sende knas. Hun-
drevis. Små grå.
Stein.

Når det buldrer i ørene

Mennesker sitter i en sirkel. Foran seg har de hver sin djembe. Hender slår løs på trommeskinnet. De har alle et ønske om å lage sin egen rytme. Rommet buldrer av kaos.

Jeg greier ikke å koordinere. Blir jeg sint, sier en av dame-ene. Hun har sterk, rød leppestift. i konstruktøren rister på hodet og sier. -Vi må lære rytmene i dette tempoet. Han prøver likevel å

tromme saktere. Kaos mister taket. Rytmene sniker seg inn i bevisstheten. Hele rommet lever. Jeg får lyst til å danse. Det svir i håndflatene. De er røde. Suggerende krefter bobler i blodet.

Verket i blir med ett borte. Mannen fra Guinea improviserer. To timer er bare minutter. Jeg går ut av døren rett i ryggen og har med ett lyst til å lære å fly.

Hanne Stien (tekst og foto)

4 på rad

Me kler oss ut, me kler oss inn. Er alt berre karneval?

Torbjørn Strøm,
3avd. Juss

- Folk får meir respekt dersom dei er seg sjølve. Men det vert berre sånn i dag at ein spelar mykje. Eg trur folk er mindre medvitne seg sjølv og eigen identitet. Ein tek lettare etter idola. Dei står sterkt. Ein er redd for å bli sett på som ein særing.

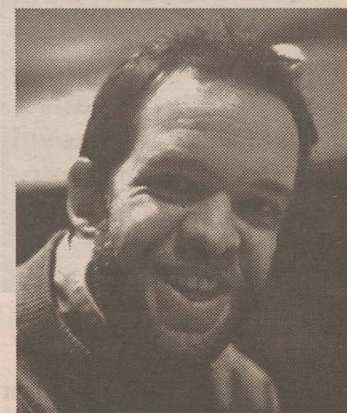
Kristin Lønner Lømo,
Dokumentasjonsvitenskap

- Det er karneval i heimen min. Eg er åleinemor og har tre kattar. Mykje skjer på ein gong og ein må berre le. Når det gjeld menneske og masker er Tromsø litt annleis enn Sør- Noreg. Her er dei spesielt flinke til å tenke på utsjånad. Mange vil vise seg fram og brukar sterke fargar. Alle går til frisøren og fargar håret med sterke fargar. Det er flott.

Per Helge Nylund,
ansatt ved Tromsø Museum.

- Klesbutikkane no er ei einaste minimalistisk utstilling. Ein kan berre kle seg i grånyansar. Det er kjedeleg. Men det er kanskje lettare å kle seg ut likevel. Det er så mykje som er godteke. Ein kan oppføre seg på så mange måtar også kan ein berre seie at ein er etnisk. Men ein må skrike høgare og høgare for å bli lagt merke til. Det vert vanskelegare å vera original. Mykje er brukt opp. Ein hentar ofte idear frå tidlegare tider. Eg gler meg til 30-talls og 40-tallsmoten vert inn. Det viktig å ikkje blande stilar. Det går skarpe grenser der. Stil er viktig enn kvalitet. Eg vil kalla vår tid for post-

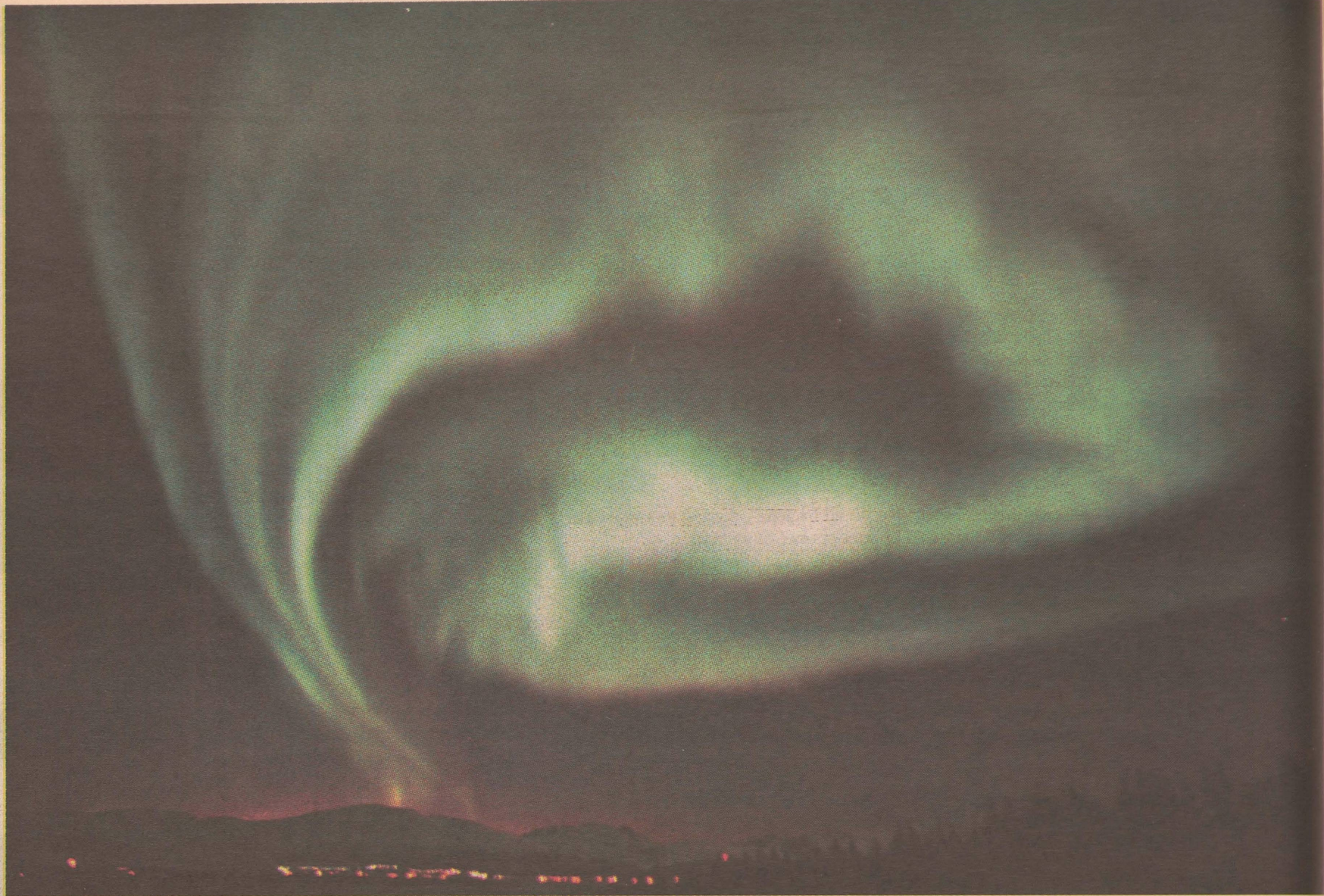

sarkastisk eller kanskje post-ironisk. Det er vanskeleg å vita om ein skal gje kompliment, når ein ikkje veit om vedkommande likar kledda han/ho går med eller om det er fleip.

Terje Møyen,
Filosofi

- Karneval kan vere bra. Det er lov å leika. Men det er ikkje lov å spele på følelsar. Manipulering av følelsar er ikkje bra. Det er viktig å bruka tid på å bli klar over eigne motiv for speleri.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen..

Hva skulle vi gjort uten gress? Det fine, våte gresset som krøller seg under beina om sommeren. Spørsmålet er latterlig. Men det er likevel lenge til sommeren. Les Nordnorgebanen så lenge

Onsdag 1.mars

Yaz'n (det lille utestedet innerst på Peacock) kan friste med konseptet Free-jay, en slags jam-session for DJ'er. Ta med vinyl-platene dine og møt opp.

Torsdag 2.mars

Tromsøvenn og trubadur Jackie Leven opptre på Blå Rock Café i kveld. Dette er en seanse som anbefales på det varmeste.

Tema på internasjonalt seminar er sosiobiologi og kjønnsroller. Debatten finner sted på Mack-kjelleren klokken 20.00

Fredag 3.mars

Helseuka 2000 går av stabelen fra 3. - 12. mars. Mange interessante foredrag og seminar om helse og medisin over hele byen. Sjekk ut hjemmesiden til helseuka på <http://home.no.net/kulturv/>.

Semi Norvège spiller i kveld på KAOS. 17.mars går Semi Norvège i studio for å starte innspillingen av sin første fullengde-CD. Som del av oppkjøringen til dette, holder bandet en konsert på byens ferskeste live-scene.

Den jødiske vokalisten Bente Kahan har med seg seks musikere fra Sabbath Hela Veckan (svensk), og spiller på Teaterkaféen.

Lørdag 4.mars

Erotisk fest på universitetet. Studentenes årlige erotikk-aften finner sted i MH-bygget på Universitetet.

Arrangementet er selvsagt åpent for alle og enhver - ikke bare for de med studielån. Så legg alle inhibisjoner hjemme og slå deg løs. (Prøv samtidig å glemme at du kan bli mobbet for det resten av semesteret)

På Kaos er det full Feber med DJ Kolbjørn og gjester som spiller seg gjennom tre tiår med sort musikk. Fra 60-tallets R&B og soul, via 70-tallets funk og disco, frem til dagens house.

Yaz'n presenterer live dj's, tre dj's med forkjærlighet for house.

Tromsø Filmklubb viser Welcome to the Dollhouse. Verdensteateret kl.14.30.

Søndag 5.mars

Pianist Sergej Osadchuk holder solokonsert i kulturhuset klokka 19.30.

«Hvem er Ernest» spilles av Teater Kanel på søndag 5. mars 20.00 og 22.30 og mandag 18.00 og 21.00 på Mack Kjelleren.

Onsdag 8.mars

Kvinnedagen feires blant annet i KulturHuset med en forestilling av og med kvinner for kvinner og menn

På Yaz'n kan du oppleve NEGRESSE - NEGRO feire kvinnedagen. Intim klubaften med DJs Beside, Ole Andreas og K.Y.D.

I tillegg feirer Tromsø Kristelige Studentforbund kvinnedagen med en egen kvinnemesse i domkirka klokka 19.00.

På Tromsø Museum kan du få med deg utstillingen Likheter i forskjellene - En utstilling fra Internasjonalt Kultursenter og Museum. Tema er overgangsritualer fra barn til ungdom.

Torsdag 9.mars

Tema på Internasjonalt seminar denne torsdagen er alternative bilder av Russland. Stemmer medias elendighetsbeskrivelse av dette store landet, eller ligger det noe mer bak. Mack-kjelleren

klokken 20.00.

På SubSirkus arrangeres Pedstock for andre gang. Bandene som spiller denne gang er Hangface, Julia Spacehead, Prentice Wood, Bitchhikers Guide og Koma Kameratene.

For de litt mer klassisk orienterte musikkfrelste kan kanskje en Studentkonsert på Musikk-konservatoriet være noe. Her viser husets beste studenter seg fram både som solister og med kammermusikk. Klokka. 19.30

Fredag 10.mars

Tromsø Kristelige Studentforbund drar på gammetur til Lyngen. Gjengen skal besøke tre gammer som ligger ved foten av Stortinden i Lyngen. Natten tilbringes i Guds frie natur. Turen varer til søndag.

Folkets Hus kan friste med Bisso Na Bisso, en afrikansk dansekveld blant venner på Sabines Bar.

Yaz'n presenterer nordnorsk takeaway. dj frank og bendik serverer suggererende rytmer, Musikkstiler er house, latino og funk.

Lørdag 11.mars

Denne helgen viser Tromsø Filmklubb tre filmer av Tom Tykwer. I dag vises "Dødelige Maria" og "Løp, Lola, løp".

Sistnevnte film har gjort suksess tidligere avslutningsfilm på fjorårets filmfestival. Visningen begynner kl.14.30, som vanlig Verdensteateret.

På Kaos er det klart for en hiphop-klubbkveld med fire DJ'er og husbandet RIM.

Yaz'n på sin side presenterer første gang beat basement.

På Nordnorsk Kunstmuseum du få med deg utstillingen hellige Russland. Nasjonale religiøse temaer i 1900-tallets russiske maleri. Ved cand.pl Caroline Serck-Hanssen.

Søndag 12.mars

Tromsø Filmklubb viser siste av Tom Tykwer også på søndag. I dag vises "Vintersøvneren" Verdensteateret kl. 15.30

Tirsdag 14.mars

Hvis du skulle befinne deg på byen i elleve tiden kvelden kan du nyte et trykksatt utropia.

Hvis DU vil legge inn en annonse på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post: nordnorgebanen@yahoo.no ELLER stikk innom glassburet i Hovedgården